

Podziw Anglii dla Polski

za spokojną odwagę i opanowanie wobec poważnych i nieustannych prowokacji

Na innym miejscu podaliśmy wiadomość o rzekomo zatwierdzonej wizycie Hitlera w Gdańsku.

Thailand zamiast Syjamu

PARYŻ. Według doniesień z Bangkoku, syjamska rada ministrów postanowiła, że z dniem 1 lipca b. r. oficjalna nazwa państwa brzmieć będzie: „Thailand“.

Niemiecki obłęd

Nad wszystkimi sprawami Europy góruje dziś sprawa Gdańska. Czy Niemcy posuną się tam do ostateczności? Czy zdecydują się na to, wiedząc, że spowodują w ten sposób natychmiastowy wybuch powszechnej wojny?

Odpowiedzi na te pytania oczekuje cały świat, może z niecierpliwością, ale przygotowany i zdecydowany na wszystko. Rzecz bardzo charakterystyczna, że to, co Niemcy robią w Gdańsku, z najsilniejszą reakcją spotyka się w Anglii. Może nigdzie indziej nie utrwalilo się tak mocno, jak w Anglii, przekonanie, że bez wojny nie da się już dojść z Niemcami do jakiegokolwiekładu.

Ale i w Paryżu rozumieją, że Polska może nie móc czekać do chwili, aż Gdańsk będzie zamieniony w mocną twierdzę. W Paryżu spodziewają się, że Polska w najbliższych chwilach kategorycznie zażąda wyjaśnień w sprawie gdańskich zbrojeń, a konferencja, w której francuski m. Bonnet zapewnił ambasadora niemieckiego, że każda awantura w Gdańsku spowoduje wojnę, miała jedynie na celu pozabawić Niemców zarówno złudzeń, jak wykrętów.

Gdy tak zatem przewódcy niemieccy w Gdańsku przygotowują się do podpalenia świata, równocześnie zapewniają swój naród, że niczego bardziej nie pragną, jak pokój. Zbroją się, ale to w myśl starożytnej zasady: jeżeli chcesz pokoju, gotuj wojnę.

Zalste nie było nigdy narodu bardziej oszukiwanego, niż naród niemiecki obecnie. Hitler dotychczas zaskakiwał innych, teraz chce zaskoczyć własny lud.

Wydaje się pewne, że pogłoska o tej wizycie, jeśli nie należy do rzędu „badania gruntu“, to do prób ustawicznego podniecania opinii gdańskiej. Wyraźnie należy

stwierdzić, że nie polskiej. Polska opinia przyjęła obojętnie występ p. Goebbelsa w Gdańsku, jak również z całkowitym spokojem

przyjmuje wieść o wizycie krążownika niemieckiego „Koenigsberg“ w porcie gdańskim. Wizyty tego rodzaju nie są nowiną. W tej sprawie PAT donosi:

żownika niemieckiego „Koenigsberg“ w Gdańsku w dniu 25 sierpnia. Rząd J. K. M. utrzymuje ścisły kontakt z rządem polskim i francuskim w związku z rozwojem sytuacji w Gdańsku.

CZY RZĄD POINFORMUJE P. HITLERA OSOBIŚCIE?

Posel Cocks: Wobec tego, że próby fortyfikowania Gdańska są nielegalne, czy rząd zamierza poinformować p. Hitlera osobiście, że wszelka próba zmiany statutu Gdańska w drodze przemocy będzie natychmiast odparta przez rząd angielski?

Premier Chamberlain: „Jeśli chodzi o prawniczą stronę wolalbym otrzymać interpelację na piśmie. Co się tyczy drugiej części pytania, minister spraw zagranicznych lord Halifax wyjątkowo sytuację z doskonałą wyraziistością“.

WYRAZY PODZIWU DLA POLSKI

Posel Dalton: „Czy rząd spowoduje przesłanie do Warszawy wyrazów podziwu, odczuwanego w Anglii dla spokojnej odwagi i opanowania jakie wykazuje nasz polski sojusznik w obliczu tych poważnych prowokacji?“

Premier Chamberlain: „Rząd brytyjski wysoko ceni stanowisko rządu polskiego.“

300 czołgów w bitwie na granicy Mongolii

TOKIO. Według wiadomości, nadchodzących z kwatery wojsk japońskich w Mandżukou, walki na granicy Mongolii zewnętrznej i Mandżukou nie ustają.

Wczoraj doszło do wielkiej bitwy w okolicy rzeki Khaba. Wojska japońskie odparły atak sił sowiecko - mongolskich, liczących 3 tys. żołnierzy wspartych rzekomo przez 300 czołgów.

Po dłuższej walce artyleryjskiej i bombardowaniu lotniczym oddziały sowieckie, które posunąć się miały na 20 km. w głąb Mandżurii, cofnęły się, a przednia straż japońska zajęła strategiczną pozycję na wzgórzu na południe od rzeki.

Japończycy twierdzą, że zdobyli w walkach ponad 30 czołgów, a w walkach powietrznych zestrzelili dwa samoloty sowieckie.

Walasiewiczówna bije rekord świata

NOWY JORK. Na zawodach lekkoatletycznych Sokółów Walasiewiczówna ustanowiła nowy rekord świata na 220 jardów, osiągając czas 25,5 sek.

Na 60 jardów Walasiewiczówna ustanowiła nowy rekord amerykański, osiągając czas 7 sek.

„Koenigsberg“ przybędzie do Gdańska za zgodą rządu polskiego

Rząd niemiecki zwrócił się do rządu polskiego zawiadomieniem o zamierzonej wizycie krążownika niemieckiego „Koenigsberg“ w Gdańsku w dniach od 25—28 sierpnia br.

Zawiadomienie to dokonane,

jak zazwyczaj, z zachowaniem wszelkich wynikających ze statutu W. M. oraz z prawa prowadzenia spraw zagranicznych Gdańska przez Polskę przepisów, zostało podane do wiadomości Senatu W. M. Gdańska.

Szanują więc Niemcy nasze uprawnienia w Gdańsku, to też przyjmujemy to do wiadomości.

Mniej szanują za to hitlerowcy rozstrzęsione nerwy Niemców gdańskich.

Na przerażonych gdańszczan spada dekret o przymusowej służbie pracy

Obecnie spada na nich niby uderzenie obuchem dekretu Senatu o „służbie pracy“. Zażywni kupcy i mieszczanie dowiedzieli się o przymusowej służbie pracy z przerażeniem, bo wiedzą, jak to się dzieje w Niemczech. Nie mają oni chęci budowania umocnień, ani kopania rowów, a sprzeciwił grozi grzywną do 10.000 guldenów i więzieniem.

Nie ustają naturalnie i prowo-

kacje. Od 3 dni znów nastąpiła fala wypowiedziania Polakom mieszkań, sklepów i pomieszczeń na warsztaty; co ma prowadzić do ruiny naszych Rodaków.

Do typu prowokacji należy zaliczyć dalsze transporty materiału wojennego, wśród którego zauważono zdemontowane dwa czołgi i armaty.

Wszystkie te fakty są niewątpliwie znane polskim czynnikom

odpowiedzialnym, które z całą pewnością czuwają nad stanem rzeczy w Wolnym Mieście.

W związku z sytuacją w Gdańsku, który stał się ulubionym terenem wybryków hitlerowskiej propagandy i hitlerowskich prowokacji, należy zwrócić uwagę na interpelacje w Izbie Gmin w Londynie, oraz na nową deklarację premiera Chamberlaina.

Doskonała wyraziistość stanowiska Anglii wobec sojusznika polskiego

LONDYN. W odpowiedzi na interpelację premier Chamberlain złożył w poniedziałek w Izbie Gmin następujące oświadczenie: „Wiarygodne raporty wskazu-

ją na intensywne zarządzenia o charakterze wojskowym, przeprowadzane w Wolnym Mieście. Znacząca i wzrastająca liczba obywateli niemieckich przybyła do Gda-

ńska pozornie jako „turyści“ i tworzony jest miejscowy korpus obrony pod nazwą „Heimwehry“. Rząd polski otrzymał od rządu niemieckiego notyfikację wizyty krą-

Kłęska gradów i wichrów nawiedziła całą Polskę

Z całego szeregu miejscowości w kraju otrzymaliśmy depesze o gwałtownych burzach, niosących zniszczenia.

Wybrzeże nawiedziła ulewa i grad wielkości orzecha włoskiego, który poczynił wielkie spustoszenie w zasiewach i drzewo stanie. W Gdyni woda zalała suteryny wielu domów. W 26 wypadkach zaszła potrzeba wezwania straży. Z okolicznych wzgórz woda deszczowa zmyła na ulice wiele ton piasku.

Z Poznania donoszą o 12 pożarach od piorunów w powiatach nowotomyskim, wągrowieckim i żnińskim. W Nowym Mieście zginęło od pioruna dwóch robotników, którzy szukali pod drzewem schronienia przed ulewą. W Lesznie w zakładzie ogrodniczym huragan wybił 800

szyb w cieplarni.

W okolicy Pszczyzny piorun poraził trzech braci Michalskich, jednego z nich śmiertelnie, dwóch zaś udało się uratować.

Wielkiego spustoszenia doko-

nał huragan na Wileńszczyźnie. W Wielkiej Rzeszy wicher zerwał dach kościoła, przerosił wielkie kłody.

W gm. krewskiej grad wielkości kurzego jaja zniszczył całkowicie zasiewy. W niektórych miejscach warstwa gradu sięgała 30 cm. W pow. nieświeskim od porażenia piorunem zginęła jedna osoba, a w pow. stopeckim — trzy osoby.

W Małopolsce Wschodniej również spadły grady. W Nadwórnej padał grad wielkości kurzych jaj, wbijając kilka tysięcy szyb, raniąc wielu przechodniów, którzy nie zdołali się wczas ukryć.

W Drohobyczu szereg miejscowości niżej położonych zostało zalanych. Wszędzie są znaczne szkody.

Zgon weterana w Przemyślu

PRZEMYŚL. W Przemyślu zmarł Karol Kowalewicz, ostatni z żyjących uczestników powstania styczniowego.

Ś. p. Kowalewicz liczył 86 lat. W uroczystościach pogrzebowych wzięli udział reprezentanci władz samorządowych i administracyjnych, delegacje stowarzyszeń i związków oraz tłumy publiczności.

Amb. Raczyński przybył do Warszawy

LONDYN. Ambasador R. P. Raczyński odleciał wczoraj rano do Warszawy i w godzinach południowych wylądował na lotnisku na Okęciu.

Dziennikarze estońscy w Polsce

W Warszawie bawią obecnie dzień dziennikarze estońscy, którzy zwiedzili Stalową Wolę, Kraków i Śląsk, a wczoraj w Warszawie hangary i warsztaty lotnicze.

Dziennikarze estońscy, członkowie porozumienia prasowego estońsko-polskiego, wzięli udział w konferencji porozumienia w gmachu Sejmu, gdzie mieści się siedziba zawodowej organizacji polskich dziennikarzy.

Po konferencji goście z Estonii wzięli udział w bankiecie, wydanym na ich cześć przez nac. wydz. prasowego M. S. Z. p. W. Skińskiego.

Ameryka podkreśli solidarność

z europejskim frontem pokoju

WASZYNGTON. Po kilkudniowej przerwie obie izby Kongresu podejmują w środę swe prace.

Prace Kongresu miały być niebawem zakończone, wobec tego jednak, że różnice zdań między ugrupowaniami demokratycznymi i republikańskimi na temat pełnomocnictw monetarnych i ustawy o neutralności nie zostały dotąd usunięte, przypuszcza się, że sesja zostanie przedłużona.

W łonie gabinetu istnieje silna tendencja, aby na wypadek, jeśliby Kongres nie zdecydował się na zmianę ustawy o neutralności przez zupełne zniesienie

embarga na broń, podjętą w ramach polityki gospodarczej Stanów Zjedn. pewne specjalne zarządzenia, które by mogły skutecznie podkreślić solidarność Stanów Zjedn. z europejskim frontem pokoju.

Część prasy nowojorskiej, stwierdzając, że na zasadzie uchwalonej ostatnio poprawki do ustawy o neutralności istnieje możliwość wywozu do Europy bawełny, ropy naftowej, stali i środków żywności dla stron walczących, stara się udowodnić, że w tych warunkach „możliwość wciągnięcia Stanów Zjednoczonych do wojny” jest taka sama.

gdyby chodziło wprost o eksport broni i amunicji.

„Nyork World Telegramm” pisze, że zniesienie embarga na broń nie tylko nie narazi na szwank neutralności Stanów Zjedn., lecz przyczynić się może do zapobieżenia wojny.

Agenci Gestapo porwali Niemca w Irlandii

LONDYN. „Daily Herald” oskarża agentów Gestapo, iż wciągnęli w zasadzkę w Dublinie i uprowadzili do Niemiec jednego z Niemców, którego podejrzewali o informowanie władz brytyjskich o działalności narodowych socjalistów w Anglii.

Ognista swastyka

rozpadła się na niebie

Ludność okręgów północno-wschodnich w Niemczech była w tych dniach świadkiem niezwykłego zjawiska, które komentowane jest powszechnie jako zapowiedź bliskiej wojny i niechybnej przegranej Niemiec.

W czasie jednej z ostatnich burz dwie błyskawice zbiegły się, tworząc na tle czarnych chmur

ognisty znak swastyki, która trwała ułamek sekundy i rozpadła się wśród ogłuszającego huk.

Wśród zabobonnej ludności zjawisko to wywarło przynębiające wrażenie, potęgując pesymistyczne nastroje, jakie w masach niemieckich wywołuje urzędowa wojenna propaganda niemiecka.

Nowa furia hitlerowców gdańskich

po dotychczasowych nieudanych próbach prowokacji

GDAŃSK. Narodowi - socjaliści w Gdańsku, widząc, że Polaków, jak i dużą ilość gdańszczan nie wyprowadziły już z równowagi i spokoju nawet przygotowa-

nia wojskowe, rozpoczęli zaniechane przez pewien okres czasu awantury w postaci wyszydzania, zacepek, malowania napisów. Po-

laków wyszydza się na równi z Żydami używając najbardziej obelżywych słów.

Ta nowa furia, jak poprzednie, trafia w próżnię.

4 tys. żołnierzy sowieckich w zasadzce

Pogranicze mandżurskie terenem nowych krwawych walk

TOKIO. Źródła japońskie utrzymują, że wojska sowiecko-mongolskie, które jakoby w liczbie 4.000 żołnierzy znajdują się w rejonie Kchalha na terytorium mandżurskim, zostały zupełnie otoczone przez oddziały japońskie

mandżurskie, które odcięły również wojskom sowieckim możliwość odwrotu.

Jak podaje agencja Domei, w czasie wczorajszych walk powietrznych stracono 9 samolo-

tów sowieckich, w tym dwa bombowce.

Na teren działań wojskowych na granicy sowiecko-mandżurskiej wyjechało wczoraj droga lotniczą z Tokio szereg korespondentów zagranicznych.

Komisarskie rządy w „Protektoracie“

i rozwiązanie rad miejskich w 5 większych miastach

PARYŻ. Protektor Rzeszy baron von Neurath zawiadomił przewodniczącego rządu protektoratu dr. Hachę, iż na mocy rozporządzenia kanclerza Rzeszy z dnia 16 marca rb. zarządza rozwiązanie rad miejskich

w Brnie, Budziejowicach Iglawie, Morawskiej Ostrawie i Olomuńcu. W miastach tych władzę sprawować będą komisarsze rządowi.

Rozpisanie nowych wyborów do rozwiązanych rad miejskich

będzie dopuszczalne tylko po uprzednim udzieleniu zgody ze strony protektora.

Za wykonanie zarządzenia od powiedzialni są szefowie rad krajowych.

Co wolisz: Tyfus czy zapalenie płuc?

Na dwie choroby jednocześnie nie wolno w Niemczech leczyć

BERLIN. Na mocy zarządzenia naczelnego kierownika izby lekarskiej w Niemczech, kasy chorych i wszystkie organizacje samopomocy sanitarnej stosują daleko idące ograniczenia zarówno w dziedzinie pomocy lekarskiej, jak i stosowanych lekarstw i specyfików farmaceutycznych. Lekarzom

kas chorych zabroniono leczyć pacjenta równocześnie na dwie choroby.

W jednym wypadku np. pracownica domowa chora na grypę i mająca ranę na ręce musiała zdecydować, co jest dla niej ważniejsze, czy wyleczenie się z grypy, czy też zagojenie rany na rę-

ce. Ponieważ rana na ręce uniemożliwiała pracownicy spełnianie obowiązków, narażając ją na utratę posady, z gorączką grypową można zaś ostatecznie pracować, chora wybrała leczenie ręki, jako pilniejsze, zarażając otoczenie grypa!

Ogniem i gazami walczyli z bandytą

ukrytym na strychu wieśniaczej chaty

W miejscowości Badyłowo pow. brzeżańskiego rozegrała się krwa wa walka policji ze znanym bandytą Danyłem Pukałą, który ma na sumieniu wiele napadów z bronią w ręku. (M. in. zastrzelił on przodownika policji s. p. Karosza na terenie Łączowa).

Wytopiony przez policję bandyta schronił się na strychu chaty gospodarza Nazarowicza. Gdy policja zbliżyła się do jego kryjówki, bandyta otworzył gwałtowny ogień z dwóch pistoletów. Jedną kulę ugodził w pierś postarunkowego Pierzchałę, raniąc go bardzo ciężko.

Ponieważ okazało się, iż nie będzie można wobec zbyt małej ilości policjantów ująć strzelającego bez przerwy zbira, posłano po posiłki do Brzeżan, nie pozwalając bandycie na ucieczkę.

Po przybyciu pomocy jeden z policjantów, starszy postarunko-

wy Preisner, wbiegł do chaty, mając na sobie pancerz ochronny. Mimo tego, iż Preisner rzucił granat łzawiący, bandyta celną kulą położył dzielnego policjanta trupem na miejscu.

Bezpośrednio po tym na miejsce obłężenia przybył z Tarnopola komisarz Dugieńko, który wraz ze st. postarunkowym Kołodziejem udał się do chaty, aby sprawdzić, czy postrzelony przez bandytę policjant Preisner nie daje jakichś oznak życia.

Ponieważ okazało się, iż obłożony zbir ma wielki zapas amunicji i nie ma zamiaru się poddać, podpalono chatę. Spomiędzy płomieni nie przestawały jednak ani na chwilę padać strzały.

Gdy ogień objął strych, bandyta zeskoczył i usiłował ratować się ucieczką. Ostrzeliwany przez policjantów runął jednak ranny na

ziemię. Jak się okazało, został on powalony przez kulę wystrzeloną z pistoletu komisarza Dugieńskiego. Po przewiezieniu do szpitala w Brzeżanach ranny opryszek zmarł nie odzyskując przytomności.

Samobójstwo

brata gen. Miaja

MEKSYK. Brat hiszpańskiego generała Miaja Marcelino Miaja popełnił samobójstwo. Był on kupcem w Acapulco.

Milionowy dar

na obronę Francji

PARYŻ. Premier Daladier otrzymał dziś anonimowy dar 1.5 milionów franków na rzecz obrony narodowej.

Nigdy nie jest za późno myśleć o zdrowiu tym bardziej jeżeli cierpisz na chorobę: NERZEK, PECHERZA, WĄTROBY, KAMIENI ŻOŁCIOWYCH ZŁEJ PRZEMIANY MATERII, na bóle artretyczne czy podagryczne, wzdęcia brzucha, odbijanie się lub skłonności do obstrukcji. — Pamiętaj, że nigdy nie będzie za późno, o ile używać będziesz ziół moczopędnych „DIUROL” Gaseckiego, które zapobiegają gromadzeniu się kwasu moczowego i innych szkodliwych dla zdrowia substancji zatrzymujących organizm. — Dziś jeszcze kup pudełeczko ziół „DIUROL” Gaseckiego, a przekonasz się o dodatnich skutkach ich działania, zalecać będziesz swym znajomym. Sposób użycia na opakowaniu. — Oryginał ziół „DIUROL” Gaseckiego (Z KOGUTKIEM) sprzedają apteki i sklepy apteczne.

Dwie wioski zrównane z ziemią

wskutek gwałtownego trzęsienia i lawiny skał

BUENOS AIRES. Donoszą z Liny (Peru), że gwałtowne trzęsienie ziemi nawiedziło okolice okręgu Cuzco, wskutek czego zostały zniszczone wioski Pomacanchi i Chuquicahuana, liczące po 2 tysiące mieszkańców. 18 osób zginęło, około 50 zostało rannych.

Mała wioska San Juan, położona w odległości 30 klm. pod Pomacanchi została zasypana la-

winą odłamów skalnych, oberwanym wskutek trzęsienia ziemi z okolicznych wzgórz.

Strefa, którą nawiedziło trzęsienie ziemi, jest wulkaniczna i znajduje się na niej słynny wulkan Quinsa Chata, którego wybuch w czasach zamierzczłych zniszczył doszczętnie całe okolicę.

Władze peruwiańskie wysłały na miejsce wypadku brygady ratownicze.

Odnaleziono polskie obrazy

skradzione przed 46 laty w Ameryce

NOWY JORK. W jednym z kościołów polskich w Filadelfii odnaleziono obraz Jana Styki „Królowa korony polskiej”, skradziony z wystawy w Chicago w r. 1893. Obraz ten na publicznej licytacji kupił przed laty pewien parafianin polski, dziś już nie żyjący i ofiarował go swemu kościołowi.

O odkryciu tym zawiadomiono natychmiast mieszkającego w Nowym Jorku znanego portrecisty, Tadeusza Stykę.

Na zapytanie czy zamierza do chodzić swych praw do obrazu swego ojca, p. Styka odpowiedział, że nie uczyni tego ze względu na to, że obraz jest w posiadaniu kościoła.

W związku z powyższym za znaczyć należy, że podczas owej wystawy chicagowskiej przed 46 laty zginęło kilka obrazów polskich mistrzów.

Między innymi skradziony został obraz Gersona „Twardowski wywołuje ducha Barbary przed Zygmuntem Augustem”. Obraz ten od paserów dostał się w ręce prywatne. Sprzedany na licytacji w Chicago za 1.200 do-

larów, znajduje dziś u jednego z handlarzy dzieł sztuki w Nowym Jorku, który żąda zań 250 dolarów.

5 Arabów

zginęło od wybuchu bomby

JEROZOLIMA. Bomba, rzucona dziś rano w dzielnicy żydowskiej Jeruzolimy spowodowała śmierć 5-u Arabów. W związku z tym zamachem, władze wydały zakaz wydalania się Żydów z miasta, począwszy od godz. 8.30. Ranni w tym zamachu przewiezieni zostali do szpitali rządowych.

Płynął 77 godzin

GLENDIVE (Stan Montana). Amerykanin Giles pobił światowy rekord pływacki na dystansie rzecznym, przebywając na rzece Yellowstone 460 klm w czasie 77 godzin 30 minut. Giles, który wypłynął z miejscowości Billings w piątek w południe, wylądował w poniedziałek w Glendive. Poprzedni rekord światowy na dystansie rzecznym należał do Pedro Candiotti, który ustanowił go w r. 1933, przebywając na rzece Parana dystans 280 mil.

Rozstrzelać niemieckich szpiegów

dokonujących z samolotów obserwacji
polskiego pogranicza

W dniu wczorajszym donosiliśmy o stałym naruszaniu granicy polskiej przez wojskowe samoloty niemieckie. Jak się okazuje, wywiady przeprowadzane przez Niemców nad terytorium naszego Państwa nie ustają ani na chwilę.

Ostatnio pojawił się wojskowy samolot niemiecki nad terenami majątku Kłobuck, położonego w pobliżu granicy. Po okrążeniu majątku na dość znacznej wysokości samolot zawrócił w kierunku Niemiec i przelatując nad miejscowością pograniczną Czarnożyły runął nagle na ziemię z nieustalonych na razie przyczyn.

W czasie gdy płatowiec spadał, wyskoczyli z niego ze spadochronów dwaj lotnicy, którzy wylądowali bez żadnego szwanku. Bezpośrednio po opuszczeniu się na ziemię jeden z nich ratował się ucieczką i udało mu się przedostać na terytorium niemieckie, drugiego zaś ujęła nasza policja.

Aparat niemiecki, który spadł w niewielkiej odległości od miejsca lądowania obu lotników, został do pełnego rozbicia.

Władze wdrożyły energiczne dochodzenie. Raz jeszcze podkreślamy, że stałe uprawianie szpiegostwa nad terytorium naszego Państwa winno być potraktowane w sposób właściwy.

RZETELNA PRACA

I systematyczne oszczędzanie
tworzą podstawę dobrobytu.

P. K. O.

PEWNOŚĆ - ZAUFANIE

Dwa Cieszyny przez miedzę siedzą...

jednak bardzo różnią się od siebie
(Reportaż specjalnego wysłannika)

Gdybyśmy mogli przenieść Katowice z ich obecnego terenu i ustawić na prawym brzegu Wisły, obok Krakowa, to uzyskaliśmy w sumie... Cieszyn (Wschodni i Zachodni) oczywiście w znacznym powiększeniu. Cieszyn Wschodni (nasz dawny) — to przeszłość historyczna z bezcennymi pamiątkami i zabytkami; Cieszyn Zachodni zaś (Zaolziański) — to współczesność w pełnym tego słowa znaczeniu.

Po obu brzegach Olzy żyje ta sama rdzenna ludność polska (z jednakową prawie domieszką Niemców), przez 20 ostatnich lat wszakże życie codzienne tej ludności odbywało się w zupełnie odmiennych warunkach.

Na prawym brzegu Olzy rosła i wzmagala się kultura duchowa ludności, wsparta o 1000-letnią przeszłość historyczną, na lewym brzegu zaś kwitła kultura materialna. Efekt zewnętrzny był ten, że o ile Cieszyn Wschodni rozwijał się powoli,

Cieszyn Zachodni rósł w amerykańskim tempie. Z ubogiej osady z czasów austriackich, Cieszyn Zaolziański rozrósł się w duże miasto o szerokich ulicach, nowoczesnych domach i wspaniałych magazynach.

Może to wyglądać na paradoks, jednak zasługa dookoła rozwoju Cieszyna Zachodniego przypada nie tyle Czechom, ile Polakom z... Cieszyna Wschodniego.

Jest rzeczą znaną, że kraj o niższej walucie jest tańszy. Przy stałym stosunku: 1 zł. — 5 koron czeskich, na Zaolziu było tańiej. Przy poprawnych stosunkach między Polską, a dawną Czechosłowacją, ruch ludności przez most na Olzie był zupełnie swobodny. Efekt tego współżycia nadgranicznego był ten, że polski pieniądź stałym strumieniem spływał z wysokiego Cieszyna Wschodniego na niższe Zaolzie, a Cieszyn Zachodni — w sposób wyraźny — rozwijał się kosztem swojego starszego

brata ze wschodu.

Dziś sytuacja uległa zmianie. Cieszyn Wschodni jest bardziej ożywiony od Zachodniego. Fala wycieczek, jaka spływa ze środka kraju na Śląsk Cieszyński, zatrzymuje się tam, gdzie może coś osobliwego zobaczyć, to też Cieszyn Wschodni zaczyna dyskontować swoje walory. Jest to bowiem drugi Kraków, acz w znacznie mniejszym wydaniu.

Nie sposób w krótkim raporcie dziennikarskim mówić obszerniej o najpiękniejszych zabytkach przeszłości jakiegoś miasta. Na to trzeba napisać broszurę.

Jakośmy więc rzekli powyżej, po przyłączeniu Zaolzia karta w życiu obu Cieszynów się odwróciła. Cieszyn Wschodni przyciąga historyczną przeszłością, zaś Cieszyn Zachodni nie ma co pokazywać, stąd też nie wzbudza zainteresowania turystów...

Ślązacy, lud pracowity, wczesnie układają się do snu. Po godzinie 11-tej w nocy życie zamiera i w mieście panuje całkowita cisza.

— Cicho aż w uszach dziewczyni — mówi do nas młody przewodnik po Zaolziu. Ale co tu się działo we wrześniu roku ubiegłego?... Gdy tylko się ściemniało, wzdłuż całej Olzy rozpoczynała się kanonada z rewol-

werów i karabinów czeskiej strażnicy granicznej, a pod huk strzałów raz po raz wylaniały się z wody sylwetki uciekinierów na polską stronę. Dużo ich przeszło, ale więcej chyba w murtach rzeki zginęło...

Tak. Wolność wymaga ofiar... Mijamy wszakże nadzieję, że już nic więcej nie zakłóci ciszy, stojących po obu brzegach Olzy, polskich Cieszynów.

W. Kmiec.

Wesoły Kącik

Pechowiec
Spotkałem Zdzisia na ulicy. Stał strapiiony przed zakładem pogrzebowym i oglądał przez szybę wystawione trumny.
— Co ty tu robisz? — spytałem zaniepokojony.
— Zakochałem się — mruknął.
— I dlatego oglądasz trumny?
Zdzis westchnął ciężko.
— Bo widzisz... pech mnie prześladowa. Inni mają szczęście, a ja nie.
Weź na przykład Kazia. Ten się zawsze dobrze i wygodnie zakocha. Ostatnio wpadła mu w oko kelnerka z kawiarni. Przychodzi sobie codziennie do kawiarni, zamówi pół czarnej za 50 groszy i może cały dzień siedzieć przy stoliku i parzeć na swoją ukochaną. Inni też mają szczęście. Kochają się w ekspedientkach z cukierni, perfumerii, galanterii lub kwiatami. I nie wtedy łatwiejszego, jak zwrócić na siebie uwagę ukochanej.

Wystarczy wytrwale codziennie przychodzić do sklepu, w którym pracuje ukochana i kupować jakiś drobiazg. Po paru dniach ukochana na pewno zwróci na ciebie uwagę.
A ja mam pecha, psia kość! Raz się zakochałem w pielęgniarce. I jak tu zwrócić jej uwagę?

Musiałem się struć nieświeżą kiełbasą, na tydzień położyć do łóżka i postać po nią, żeby mnie pielęgnowała.
Przysłała.
Ale jak tu było mówić o miłości, kiedy mnie bez przerwy brzuch bolał!

I w dodatku brała 10 złotych za dyżur. To nie to, co pół czarnej za 50 groszy.
A teraz jeszcze gorzej wpadłem!
Wiesz w kim się zakochałem? W paniencie, która pracuje w zakładzie pogrzebowym! Trumny sprzedaje!

I co mam robić? Jak zwrócić na siebie jej uwagę? Kupować codziennie trumnę?! Dla kogo? Zakochany Zdzis spojrział tęsknie w stronę stojących na wystawie trumien.
— Niestety wszyscy w rodzinie są zdrowi... A ja usycham z tęsknoty i nie mam pretekstu, żeby wejść do tego sklepu i spojrzeć na ukochaną. No i powiedz sam, czy to nie jest pech?

Napoleon Sadek.

GRZYBKI PŁUC

Grzybki płuc jest nieubiegana i czeroczną, nie robiąc różnicy dla płci, wieku i stanu, koszt miliony ludzi. — **PRZY ZWALCZANIU CHOROBU PŁUCYCH BRONCHITU** uporczywego, męczącego kaszlu, **GRZYBKI PŁUC** stosuj **"Balsam Trikolan"** Kłosek, pp. lekarze, który ułatwia wydzielanie się płwociszy wzmocnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel. Sprzedają apteki

Belgijski oficer w sidłach uwodzicielki

Wykrycie afery szpiegowskiej w stolicy Belgii

Wielkie wrażenie w Belgii wywołało wykrycie przez władze wielkiej afery szpiegowskiej.

Ubiegłej niedzieli zupełnie przypadkowo zaarrestowano niejakiego Lugo Lutgera, gdy przekraczał granicę belgijsko-niemiecką. Wydał się on podejrzany władzom i zatrzymano go. W toku przesłuchania wyszły na jaw sensacyjne szczegóły, które doprowadziły do aresztowania jeszcze 7 osób z oficerem armii belgijskiej porucznikiem Dombartem i jego przyjaciółką na czele.

W toku dochodzeń ustalono, że doskonale zorganizowana banda przekazywała wywiadowi niemieckiemu tajemnicze państwowe. Posiadała swój własny szyfr, posługiwała się własnym językiem i była kierowana przez jakąś tajemniczą rękę.

Sędzia śledczy, który prowadzi dochodzenie w tej sprawie, pracuje bardzo gorączkowo i prawdopodobnie w ciągu najbliższych dni zdoła ujawnić jeszcze wiele innych sensacyjnych

szczegółów, a może nawet ująć kierownika bandy.

Na razie największą sensację budzi aresztowanie porucznika Domberta. Od roku 1914 pracuje on w instytucji kartograficznej przy belgijskim sztabie generalnym. Pracował on bardzo gorliwie i zawsze dążył do uzyskania tych stanowisk, które ułatwiały zdobywanie ważnych informacji.

Gdy przed pewnym czasem

znikły z instytutu kartograficznego ważne dokumenty, nikt z dnakże nie podejrzewał Domberta, że miał on z tym coś wspólnego. Doniero obecnie powstało podejrzenie, że właśnie on miał coś wspólnego z kradzieżą.

Był on bowiem całkowicie usidlonny przez swoją przyjaciółkę, która zdaniem władz, odgrywała wielką rolę w bandzie szpiegowskiej.

DINOL — DONT

rzeczywiście najlepsza PASTA do **ZEBÓW**

Pogańskie ceremonie

w niemieckim stowarzyszeniu śpiewaczym w Łodzi

ŁÓDZ. W związku z zawieszeniem działalności niemieckiego stowarzyszenia śpiewaczego w Łodzi wychodzą obecnie na jaw nowe szczegóły, które spowodowały decyzję władz.

Salę Związku obwieszono byłymi portretami przewodców dzisiejszych Niemiec, poza tym zna-

leżono 4 nowe cepy, które przemawiają za tym, że w lokalu stowarzyszenia urządzano mistyczne ceremonie o charakterze pogańskim.

Losy majątku stowarzyszenia przedstawiającego wartość około 300 tys. zł. nie są dotychczas zdecydowane.

Pot znikł!!!
Puder **SUDORYN**
KOSMETYKA
KOSMETYKA
KOSMETYKA
POT:WON

Z prasy

Dwie możliwości przed Niemcami

„Wieczór Warszawski“ pisze. Okres niemieckiego ataku propagandowego i dyplomatycznego w „wojnie nerwów“ zakończył się. Jesteśmy już w polni nowego okresu. Okresu ofensywy państw zachodnich przeciw niemieckim próbom zastraszenia i szantażu.

Należy się spodziewać w najbliższym czasie daleko idących czynnych wystąpień Anglii i Francji. W chwili obecnej wiele zależy od wyważenia sytuacji w Moskwie.

Bez względu na wynik posiedzeń moskiewskich, w połowie lipca spodziewać się należy dużej rozprawy dyplomatycznej. Państwa zachodnie nie pozwolą na prowadzenie w dalszym ciągu przez Niemcy metody utrzymania świata w napięciu i smutku. Je do mającą zdecydowanie sta nowiska. Przed Niemcami stoją dwie możliwości wyjścia z sytuacji: albo jakieś kroki o charakterze samobójczym, to znaczy rozpoczęcie wojny, albo też możliwość jakiejś zupełnie nowej wojny, która by pozwoliła Hitlerowi wycofać się z wszystkich planów i ogłosić się na obrotach pokoju.

Prasa nie tylko państw zachodnich ale także nawet i włoska podkreśla niezwykłą solidarność frontu francusko-angielsko-polskiego. Na szcze gólne podkreślenie następuje tutaj manifestacja do Polski, której widów ną był parlament angielski w dniu wczorajszym.

Nie zajączać znaczków! Światowa sławia! Studio Medyczne - Astro - Grafologiczne „Paldini“ rozwiąże zagadkę Twojej przyszłości, da Ci bezpłatnie klucz do Nowego Życia - Dobrobytu, wybierze Ci szczęśliwy numer losu pod gwarancją. Osiągniesz szczęście i zadowolenie, możesz pożądać osoby, sposób zwyciężania wrogów. Nadeślij zaraz datę urodzenia. Adresować: Studio „Paldini“ Kraków, Tomasz, skrytka 652.

Kalendarz dnia

ŚRODA
Antoniogo, Ma-
rii Z.
Jutro: Lucji, To-
masza
Słońca wsch 3.25
zach. 19.59
Księż wsch. 21.22
zach. 7.29

ERONIKA HISTORYCZNA
1443. Trzęsienie ziemi w Polsce.
1778. Tad. Kościuszko przybywa do
Ameryki Północnej.
1809. Zwycięstwo Napoleona pod Wa-
gran.

PRZYŚLOWIA
Szata wydaje. — człeka obyczaję.
AFORYZMY

Kto ma z potężnym sprawę przeciw-
nikiem —
To ją sobie najczęściej popsuje języ-
kiem.

Z NOWEGO SŁOWNIKA
Latorośl — roślina, roślina rosna-
ca w lesie, Ładownica — kobieta za-
prowadzająca ład. Łowicz — wybie-
rający się na łowy, Mankielanka —
zbieraczka marek.

JAKA DZIŚ BĘDZIE POGODA?
Przewidywany przebieg pogody w
dniu 4 b. m.

W dzielnicach południowo-wschod-
nych chmurno z rozspodzeniami. Na
poziostym obszarze kraju pogoda
słoneczna i ciepła o niewielkim za-
chmurzeniu. Słabe wiatry zachodnie
i południowo - zachodnie.

RADIO

WARSZAWA I.
ŚRODA Dn. 5 7. 1939 R.

6.30 „Kiedy ranne” 6.35 Gimnasty-
ka 6.50 Muzyka (płyty) 7.00 Dziennik
poranny 7.15 Muzyka (płyty) 1.40
Koncert orkiestry Policji Państwowej
8.15 Pogadanka turystyczna 8.25 Wia-
domości turystyczne 8.30 — 11.57
Przerwa 11.57 Sygnał czasu 12.03 Au-
dycja popołudniowa 13.00 — 14.45
Przerwa 14.45 „Nasz koncert” — au-
dycja dla dzieci (płyty) 15.15 Muzyka
popularna 15.45 Wiadomości gospodar-
darze 16.00 Dziennik popołudniowy
16.10 Pogadanka aktualna 16.20 Re-
cital śpiewaczy Ignacego Dygasa 16.50
Co się dzieje w gniazdach: „Skarb w
gniazdku” — pogadanka 17.00 Muzy-
ka taneczna 18.00 „Słynne symfonie”
(płyty) 19.00 Teatr Wyobraźni: „Klub
Pickwicka” 19.30 „Przy wieczery
20.10 Odczyt wojskowy 20.25 Au-
dycja dla wsi 20.40 Audyja informa-
cyjna 21.00 Koncert chopinowski 21.40
Nowości literackie 22.00 Małe zespoły
instrumentowe (płyty) 23.00 Ostatnie
wiadomości 23.05 — 23.20 Wiadomo-
ści z Polski.

WARSZAWA II

13.00 Muzyka lekka (płyty) 14.00
Parę informacji 14.15 Muzyka kame-
ralna Brahmsa 15.00 Utwory Kazi-
mierza Lelewicza 15.30 Muzyka obja-
dowa: Chór Dana i soliści (pł.) 16.20
Suity Griega (płyty) 17.05 Życie kul-
turalne atolicy 17.25 „Na dalekich
morzach” 18.00 — 21.05 Przerwa 21.05
Józef Strauss: Muzyka sfer, op. 235
21.15 „Audycja u Zeusa” fragment
z podróży napowietrznej Juliana z Sa-
mosat 21.35 Muzyka baletowa z oper
(płyty) 22.30 Pieśni starohiszpańskie
23.00 — 23.55 Muzyka do tańca (pły-
ty).

**ZŁOŻ GROSZ OFIARNY
DLA BIEDNYCH DZIECI.**

163 lata niepodległości St. Zjednoczonych

163 lata temu, 4 lipca 1776, czwarty Kongres Kolonialny, zgromadzony w Waszyngtonie, proklamował uroczystie niepodległość Stanów Ameryki Północnej.

Proklamacja ogarnęła jednakowoż jedynie część Stanów. Mimo ogłoszenia niepodległości toczyły się na ziemiach Ameryki w dalszym ciągu walki między jej mieszkańcami a wojskami angielskimi.

Dopiero misja Franklina w Paryżu, uwieńczona uzyskaniem uznania niepodległości Ameryki Półn. przez Francję, Hiszpanię i Niderlandy, a w pierwszym rzędzie czynna pomoc wojsk francuskich, doprowadziła do systematycznego wypierania Anglików z zajętych w Ameryce pozycji. Walki zakończono z chwilą zawarcia 3 września 1783 roku pokoju wersalskiego, w którym Anglia uznała uroczystie niepodległość 13 Stanów.

W 4 lata później uchwalono związkową konstytucję. W r. 1789 wybrano pierwszym prezydentem Stanów Zjednoczonych Waszyngtona, bohatera walk o wolność Ameryki.

Z latami coraz to nowe Stany przyłączyły się do ogólnego związku, stając się przednio lo-kałne walki z wojskami angielskimi. Niewątpliwie długie lata walk z Europejczykami wpłynęły w znacznym stopniu na uchwalenie w r. 1823 słynnej doktryny Monroego głoszącej, iż Ameryka jest dla Amerykan. Stany Zjednoczone dały w tej doktrynie zdecydowanie negatywny wyraz wszelkim próbom europejskiej kolonizacji w Ameryce.

Siła liczebna, olbrzymie bogactwa naturalne i organizacja wewnętrzna czyniły ze Stanów Zjednoczonych z biegiem lat coraz większą potęgę. Te czynniki miały w przyszłości zadecydować o ostatecznym wyniku wojny światowej, tak, jak będą niewątpliwie w dużym stopniu rozstrzygające w przyszłym konflikcie zbrojnym, jaki wybuchnie na kontynencie europejskim. Przypatrzmy się bliżej owym czynnikiem.

Mało który kraj na świecie może poszczycić się tak znacznym przyrostem ludności, jak Stany Zjednoczone. W r. 1790 liczyły niespełna 4 miliony, w r. 1900 — ok. 76 miln., dzisiaj ponad 130! Rzecz jasna, iż tak znaczny wzrost liczebny ludności był nie tylko wynikiem silnego przyrostu naturalnego, lecz również dużej imigracji. Wystarczy wspomnieć, iż w ciągu 108 lat, od 1820 do 1928 imigrowało do St. Zjedn.

ponad 37 milionów osób, z czego 33 miliony z Europy. Etnograficznie biorąc biała ludność stanowi w USA zdecydowaną większość, k. 90 proc. Blisko 10 proc. przypada na murzynów i mulatów, nieznaczny odsetek na Indian (ok. 20.000), którzy jako pierwotni mieszkańcy Ameryki, otoczeni są specjalną opieką, a wreszcie na rasę żółtą.

Drugi z czynników — gospodarczy — stwarza ze Stanów Zjednoczonych największą potęgę świata. Posiadają one niemal wszystkie skarby ziemi, które potrzebne są zarówno do wyżywienia ludności, jak i zapewnienia rozwoju współczesnej techniki.

Wreszcie ostatni z czynników: organizacyjny - polityczny. Ustawa z r. 1787 głosi całkowite polityczne i społeczne równouprawnienie. Osiągnięte ono zostało jednak dopiero w drugiej połowie ub. wieku przez zniesienie niewolnictwa (1865) i przyznanie praw obywatelskich murzynom (1870). Ustawa była zmieniana ogółem 19 razy, po raz ostatni w r. 1923 (przyznanie praw wyborczych kobietom).

Związek liczy 48 Stanów. Prawdopodobnie liczba ich wzrośnie wkrótce o 1, gdyż ostatnio Puerto Rico wróciło się do Kongresu z prośbą o formalne przyjęcie do Związku, jako 49 Stan. Ustawodawstwo leży w rękach Kongresu, złożonego z Senatu i Izby Reprezentantów wszystkich Stanów.

Znaczenie radia w lotnictwie

Pierwsze próby wybudowania radioaparatu na samoloty odbyły się w 1906 roku

Wielu przeszkód musiało przezwyciężyć radio, zanim wreszcie zostało zastosowane w lotnictwie. Wydaje się to dzisiaj dziwne, a może śmieszne, ale fakt ten miał wówczas swoje głębokie i uzasadnione przyczyny.

POWAŻNE NIEBEZPIECZENSTWO

Najważniejszą z nich była sama istota ówczesnego lotnictwa, które składało się przede wszystkim z balonów, a nie z samolotów. Zapalenie się gazów, przeważnie łatwopalnych, jakimi były wypełnione balony stawało się zbyt poważnym niebezpieczeństwem dla życia lotnika, a tym samym dla wartości informacyjnej balonu, zwłaszcza jeżeli się weźmie pod uwagę, że ówczesne, pierwsze aparaty radiowe opierały się na systemie iskrowym, a nie cewkowym jak to było później.

Już w roku 1906 Marconi zaczął propagować ideę radia w lotnictwie, lecz ta jego propaganda miała skutek dość mierny, a zupełnie nie taki, jakiego życzył sobie genialny wynalazca.

Charakterystyczna dla ustroju St. Zjedn. jest jednak silna władza wykonawcza prezydenta, jakiej nie spotka się w żadnym innym państwie demokratycznym, a nawet u władców w monarchiach konstytucyjnych.

Naród polski jest związany z

narodem amerykańskim zarówno historią walk o niepodległość, jak i teraźniejszością, której widmymi łącznikami są 4 i pół miliona Polonia amerykańska i wspólna idea utrzymania pokoju w myśl najszerzej pojętych zasad demokratycznych, jakie ożywiają oba zaprzyjaźnione kraje.

Polak wynalazcą „trailera” zatesknął na starość za krajem

CHICAGO. Tutejsza prasa polska donosi, że wynalazcą t.zw. „trailerów” czyli domków na kołach, ciągniętych przez samochód, (w których dziś tysiące Amerykanów prowadzi życie kołownicze), był Polak, niejaki Fryderyk Dankowski, dziś 75-letni rzeźki starzec.

Dankowski urodził się w Poznaniu i przybył do Stanów jako mały chłopiec. W r. 1888 osiedlił się jako krawiec w Stanie Montana i tu, lokując swe oszczędności w kopalniach miedzi, dorobił się bardzo pokaźnego majątku. Wtedy wycofał się z interesów i zaczął podróżować po Stanach Zjednoczonych.

Kiedy nadszedł okres samochodów, Dankowski zbudował sobie domek na kołach i przyjechał do samochodu. Od tego czasu przejechał wszarż i wzdłuż Stanów trzydzieści razy. Nie ma on stałego miejsca zamieszkania prócz swego „trailera”, którym w lecie udaje się na północ, a w

zimie na południe. Obecnie w dziedzinie wystaw wojenskiej, gdzie tak się zachwycał pawilonem polskim, że postanowił w roku przyszłym udać się do Polski, której już zupełnie nie pamięta. Obecnie znajduje się w drodze z Nowego Jorku do San Francisco.

Mimo swego wieku jest pierwszym szorzednym strzelcem i wspina się na najwyższe szczyty gór skalistych.

Kiepura u ministra Oświaty

Minister Oświaty, prof. dr. W. Świętosławski, przyjął p. Jana Kiepurę.

W dłuższej rozmowie poruszone były sprawy: racjonalnej propagandy sztuki polskiej za granicą, trudności związanych z uruchomieniem Opery warszawskiej oraz potrzeby zorganizowania żywego ośrodka muzycznego - wokalnego w Warszawie.

Albo stan ten wkrótce i stosunkowo w bardzo szybkim czasie uległ poważnej zmianie. Wyliczymy same fakty.

W roku 1907 użyto po raz pierwszy radiostacji odbiorczej systemu iskrowego na jednym z balonów angielskich. Lotnik uzyskał kontakt radiowy ze stacją radionadawczą, znajdującą się na ziemi w odległości 16 km.

W roku 1908 osiągnięto już przy podobnym doświadczeniu odległość 35 km.

W roku 1911 zastosowano po raz pierwszy pełną radiostację nadawczo-odbiorczą (iskrową), a podczas doświadczeń zdołano nawiązać kontakt na odległość 50 km.

POMYSŁNE PRÓBY

W roku 1912 w czasie wielkich manewrów armii angielskiej zrobiono próbę nawiązania kontaktu pomiędzy dwoma balonami, znajdującymi się w powietrzu. Oba były zaopatrzone w aparaty radiowe nadawczo-odbiorcze o mocy 1 kw. Próba wypadła pomyślnie.

W roku 1913/14 armie: angielska, francuska i niemiecka — w tajemnicy jedna przed drugą instalują u siebie aparaty radiowe nadawczo-odbiorcze na samolotach. We Włoszech wprowadza się urządzenie radiowe w lotni-

ctwie dopiero w roku 1915.

Potem już, podczas wielkiej wojny zastosowanie radia jest coraz większe, przy czym od połowy roku 1917 wszystkie dotychczasowe aparaty iskrowe zastępują się nowymi, udoskonalonymi, nie groźącymi już spalaniem się statku powietrznego.

Są to nowe aparaty Marconiego systemu cewkowego, przy których nadsłuchanie się depesze, nie przy pomocy iskier jak dotychczas, lecz przez regulowanie długości fal cewkami.

NIEMCY NIE ZNALI

Nowe aparaty szybko znajdują zastosowanie w lotnictwie angielskim i francuskim, ale patentu ich nie znają aż do końca wojny światowej, Niemcy, którzy nadal też posługują się aparatami radiowymi dawnego typu. A tym czasem znaczenie radia w lotnictwie wzrasta niepomniernie. Aparaty lotnicze zaopatrzone w radio kierują ogniem swej artylerii przeciw pozycjom nieprzyjacielskim. Takie zastosowanie radia przyniosło wspaniałe zwycięstwo flacie angielskiej nad niemiecką w bitwie pod Messyną dn. 7 czerwca roku 1917.

Przy końcu wreszcie wojny światowej znajdują już zastosowanie aparaty radiotelefoniczne, które później ciągle się udoskonala.

Dramatyczną walkę z bandytami

stoczył dzielny gospodarz

Dramatyczną walkę z bandytami stoczył mieszkaniec wsi Drużków - Piaski pow. Brzesko Jan Mikosz.

W nocy do zagrody jego wtargnęło dwóch zamaskowanych drabów, którzy po steroryzowaniu Mikosza przystąpili do rabunku. W tym czasie gospodarz zdołał zmylić czujność bandytów, wy-

dobywszy z szuflady komory rewolwer wycelował do rabusiów i zażądał poddania się. Na widok wycelowanej lufy jeden z bandytów rzucił się do ucieczki, drugiego Mikosz zatrzymał.

W kilka minut po tym przed zagrodę Mikosza przybyło kilku braci zatrzymanego zbira, usiłując go odbić. Mimo przeważającej siły dzielny wieśniak nie ułak-

nię i zmusił napastników do wycofania się z przed chaty.

Zatrzymanego napastnika Mikosz oddał w ręce policji, jak się okazało, jest to syn jednego z sąsiednich gospodarzy ze wsi Jurkowo, 23-letni Wojciech Mróz.

Wspólnikiem młodego zbira był Eugeniusz Dudek, który zbiegł w okoliczne lasy. Policja jest już na tropie zbiega.

Sterroryzowali i ograbali

Bezbezpieczeństwo na ulicach stolicy pozostawia wiele do życzenia

Do Jana Regulskiego, (W.wa. Pawia 96), przechodzącego ul. Okopową, podeszło dwóch osobników, którzy zażądali wydania pieniędzy na wódkę.

Gdy napastowany odmówił, zjawili się jeszcze czterech o-

pryszków, którzy obezwładnili Regulskiego, zrewidowali, zrabowali 38 zł i portfel z dokumentami, po czym zbiegli.

Policja zarządziła natychmiast obławę, w której wyniku ujęto czterech opryszków. Są to: Jan

Łazewski, Edward Hryniewicz, Jan Gruziński i Kazimierz Trojanowski (zamieszkał przy ul. Okopowej 59), rozpoznani kategorycznie przez poszkodowanego.

Policja szuka pozostałych członków szajki.

Pijackie wyczyny awanturników

Stawili opór i pobili policjantów

Na posterunek policji we Włochach sprowadzono 51-letniego Władysława Wirowskiego, ślusarza, (Włochy) i kolegę jego, 35-letniego Stanisława Stawoskiego, (Karolin, gm. Skorosze), palacza, którzy byli pijani.

Gdy zamierzano przeprowadzić zatrzymanych do aresztu.

Dwóch młodocianych opryszków ograbiło samotnego przechodnia

Wacław Szcześniowski, (wieś Budy Stare, pow. błoński), rolnik, idąc w nocy ulicą Brzeską, w Warszawie, został napadnięty przez 2-ech opryszków, którzy pobili go i zrabowali 50 zł gotówką, uciekli.

Poszkodowany zameldował o napadzie policji 15-go komis., która przeprowadziła śledztwo. Wynikiem było ujęcie dwóch

ci zaczęli awanturować się, trzęsli barierą i ubliżyli słownie dyżurnemu policjantowi. W czasie poskramiania ich, awanturnicy stawili opór czynny, bijąc i kopiąc policjantów.

Obu pijaków osadzono w areszcie, sprawę zaś skierowano do sądu grodzkiego 11-go oddziału.

Okazali się nimi: 19-letni Tomasz Malarecki, (w. Cegłów) i 20-letni Jan Prokurat, (Brzeska 13), których podczas konfrontacji, Szcześniowski poznał. Obaj zatrzymani mieli już na sumieniu kilka podobnych występów.

Decyzją sędziego śledczego Malareckiego i Prokurata osadzono w więzieniu.

„Grunt to forsa” — nową zasadą Naczelnej Rady Kupiectwa

Mandaty po 1000 złotych sztuka

zamiast uczciwego przedstawicielstwa kupców wszystkich kategorii

Z niezwykłym po prostu i ponad miarę sensacyjnym wnioskiem, dotyczącym zmiany statutu wystąpiło ostatnio prezydium Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego, reprezentowane przez wielkich kupców, hurtowników i przemysłowców. Mianowicie ni mniej ni więcej, jeno opierając się na zwyczajach panujących najprawdopodobniej w preriach a conajmniej w czarnym szczepie polawiaczy pereł, panowie z Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego wysunęli wniosek, aby prawo zasiadania w Radzie uzależnione było nie od siły organizacyjnej i potrzeb gospodarczych zrzeszonych w niej organizacji kupieckich, ale od ilości wpłaconej ciepłą rączką gotóweczki do kasy Naczelnej Rady.

Wniosek brzmi mianowicie: krótko: Kto zapłaci nam 1000 (słownie tysiąc) złotych, ten otrzyma prawo posiadania w Radzie jednego delegata; każde dalsze tysiąc złotych wpłacone do naszej kasy uprawniać będzie do wprowadzenia dalszych delegatów, bez miary i ograniczeń.

Zeby dobrze zrozumieć niesłychane zamach, jaki kryje się w wysunięciu wyżej przytoczonego wniosku trzeba przede wszystkim odsłonić kurtynę z sali posiedzeń Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego i zajrzeć, kto w niej zasiada obecnie? Jakże związki i w jakiej sile delegatów?

Otóż do chwili obecnej w skład Rady Naczelnej wchodziły następujące organizacje kupieckie:

1) Stowarzyszenie Kupców Polskich, organizacja jednocząca wielkich kupców, oraz poważy hurt, reprezentowana w radzie m. in. przez p. Bruna, prezesa Stowarzyszenia Kupców Polskich i prezesa Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa,

2) Łódzki Związek Kupców i Przemysłowców, jednoczący wielkich hurtowników oraz wielkich przemysłowców całego okręgu łódzkiego, reprezentowany przez p. Fiedla, zasiadającego również w prezydium Rady Naczelnej.

3) Krakowska Kongregacja Kupiecka, jednocząca wielkich hurtowników z Małopolski, reprezentowana przez słynnego hurtownika p. Szarskiego.

4) Związek Restauratorów,
5) Centralny Związek Chrześcijańskiego Kupiectwa Detalicznego,

6) Stowarzyszenie Handlujących na Halach i Targowiskach „W Jedności Siła”,

7) Zrzeszenie Kupców Spożywczo - Kolonialnych w Poznaniu i t. d.

Przyjmując za podstawę, że ogólna liczba uprawiających handel chrześcijański w Polsce wynosi 460 tysięcy osób, trzeba stwierdzić że wielki handel i hurt stanowi 30 tysięcy, podczas gdy cała reszta t. j. 430 tysięcy ludzi przypada na biedny, robiący bokami handel detaliczny, który często likwidować musi sztydlik nad wejściem do sklepu, bo nie ma czym opłacać za niego podatku.

Otóż do czego właśnie prowadzi wniosek naszych magnatów

kupieckich. Jest on niczym innym jak próbą całkowitego wyrugowania z wszelkich wpływów tej właśnie olbrzymiej masy kupiectwa detalicznego, na rzecz drobnej garstki magnatów kupieckich, którzy nabrali przekonania, że za gotówkę łatwo będą mogli zakupić sobie mandaty w Radzie Naczel-

nej i w ten sposób „bronić” interesów drobnego kupiectwa.

Komuz bowiem szanowni wnioskodawcy zdolają wytłumaczyć, że jeden z obecnych czł., mianowicie związek biadaków handlujących na halach targowych, będzie w stanie płacić po tysiąc złotych za prawo wprowadzenia swego de-

legata, skoro obecnie nie jest w stanie regularnie płacić 100 złotych rocznej składki do Rady Naczelnej?!

Sprawą tą zająć się powinno Ministerstwo Przemysłu i Handlu, żeby nawet samym nielogicznym projektem zmiany nie spowodować rezgoryczenia w handlu.

W chwili gdy oblakani, głodni ludzie

wyciągają rękę po Pomorze...

Manifestacja kolejarzy z całej Polski w Bydgoszczy

W ubiegłą niedzielę ulice Bydgoszczy zaroily się mundurami i sztandarami kolejarzy, którzy przybyli na uroczystość poświęcenia sztandaru drużyn konduktorskich Koła Kapuścisko Tranz. Zw. Zawod. Drużyn Konduktorskich, obsługujących linię Francusko - Polskiego Towarzystwa Kolejowego Śląsk — Gdynia.

Po solennym nabożeństwie w kościele parafialnym i poświęceniu sztandaru, ulicami Bydgoszczy przeciągnął złożony z kilkuset osób pochód delegacji kół Zw. Zaw. Drużyn Kond., przybyłych z całej Polski, z orkiestrą K. P. W. na czele. W pochodzie uczestniczyli również kolejarze FPK, wolni w tym dniu od służby, oraz rodziny konduktorów, również z innych dzielnic kraju. Szczególną uwagę i żywe owacje publiczności spotkały żony konduktorów okręgu śląskiego, które przybyły na uroczystość w śląskich strojach ludowych.

Podczas ceremonii wbijania gwoździ pamiątkowych w drzewce nowoposwięconego sztandaru w Resursie Kupieckiej, imieniem Armii zabrał głos płk. Rawicz, który nawiązując do czynnej pomocy, jaką kolejarze polscy okazali w latach 1905, 1914 —

1918 i 1920 bojownikom Niepodległości Polski, podkreślił niezłomne zaufanie, jakie żywi Armia Polska do kolejarzy polskich. Przedstawiciel Armii oświadczył, że w chwili obecnej, gdy oblakani i głodni ludzie z tamtej strony granicy wyciągają rękę po odwiecznie polskie Ziemię Pomorskie, Armia polska wie, że w kolejarzach polskich ma najwierniejszego sprzymierzeńca.

Podczas koleżeńskiego obiadu w sali Resursy, podniósł przemówienie wygłosił prezes Zarządu Głównego Zw. Zaw. Drużyn Kond. p. Wojciech Napieralszyk,

Ustawa o Krzyżu i Medalu ochotniczym za wojnę

Z dniem 1 lipca weszła w życie ustawa z dnia 15 czerwca o Krzyżu i Medalu Ochotniczym za Wojnę. Odstąpienia te przyznane będą osobom, które pełniąc służbę ochotniczą w latach 1918 — 1921 przyczyniły się do ugruntowania Niepodległości Ojczyzny.

Krzyż i Medal Ochotniczy za Wojnę może być nadany najpóźniej do dnia 11 listopada 1943 roku, na podstawie zgłoszeń, złożonych do dnia 1-go kwietnia 1940.

stwierdzając m. in. imieniem drużyn konduktorskich całej Polski, że nie ma takiej siły ludzkiej, która by potrafiła nam wydrzeć choćby skrawek tej starej Ziemi Pomorskiej, i że gdy zajdzie potrzeba kolejarze polscy czynem i krwią własną gotowi są przypieczerować jedność narodu i całość ziemi ojczystej.

Wszystkie przemówienia licznych przedstawicieli władz, pokrewnych organizacji zawodowych i społeczeństwa bydgoskiego nastawione były na wysoką nutę patriotyzmu i zdecydowaną wolę rzucenia wszelkich wysiłków na szalę walki o całość granic Polski. To też, gdy na zakończenie przemówień zgromadzeni zaśpiewali „Rotę” i kilkaset dżoni wzniosło się w geście ślubowania — serca obecnych zadrgały wzruszeniem w porywie najszczerzego uczucia patriotyzmu i gotowości do ofiar największych.

Niedzielną uroczystość konduktorów linii Śląsk — Gdynia z wewnętrznej święta organizacyjnego przeobraziła się w wielką manifestację uczuć patriotycznych, budząc sympatię i życzliwość społeczeństwa pomorskiego dla ciężkiej i ofiarnej pracy kolejarza polskiego.

W cztery oczy

Intymne rozmowy z Czytelnikami

Na co się przydają Ubezpieczalnie

P. Zenek z Ochoty przyznaje: „Jestem takim gorącym zwolennikiem naszego ukochanego pisma, że chętnie bym je czytał, nawet gdy by wychodziło pięć razy dziennie. Zachwycory jestem, zwłaszcza dziełem „W cztery oczy” i błagam, jak o zbawienie o wydrukowanie tego listu, który może spowodować gruntowny przewrót w moim życiu.

Pewnego razu, będąc w Ubezpieczalni na Jagiellońskiej, usiadałem na tejże sali siedzące obok mnie młodzieńkie a cudowne dziewczę. Od pierwszej chwili zwróciłem na nią baczniejszą uwagę, zauważyłem również, że nie jestem jej obojętny. Krótko mówiąc, po chwili wszczęliśmy ze sobą rozmowę.

Od tej chwili spotykaliśmy się bardzo często. Ona przychodziła do lekarza, by leczyć się na zęby, a ja, by... ujrzeć „moje marzenie”. Mam lat 20. Jestem aka demikiem. A jednak to 18-letnie dziewczętko zdołało mnie, solidnego mężczyznę, unieszczęśliwić.

Radz, Redaktorze, co zrobić, bo już dłużej w takiej rozterce żyć nie mogę. Nie zdołam przeżyć takiej obojętności kobiety, którą uwielbiam, ubóstwiam. Kocham moją Marychnę gorą-

co, ponad życie. Jest piękna, jak nikt na świecie. Ma twarz posągowa-białą, która nieraz przedziwnie płonie, jak róża, kwitnąca w ogrodzie. Jej jasne włoski w rozkosznym nieładzie kędzierzawią się dookoła twarzy ki. Ponieważ jest zawsze usmiechnięta, stale widać jej białe ząbki.

Kocham to cudowne zjawisko tak gorąco, ale cóż, kiedy bez wzajemności. Co zrobić, by zdobyć jej serce? Gdy bym mieszkał bliżej, może bym tak do niej nie tęsknił, ale ona mieszka na Targówku, a ja na drugim krańcu Warszawy na Ochocie przy granicach miasta.

Nie mogę patrzeć, jak rozmawia z innymi chłopcami (a ma ich dużo), jednak często jestem tego świadkiem. I boję się, boję się o nią, by mi kto nie zabrał mojej Marychny.

Z bólem serca zdołałem ponadto stwierdzić, że mój skarb z niewiadomych mi powodów za czyną mnie unikać. Z jej słów wynioskowałem, że darzy swymi uczuciami niejakiego Wacka C., zamieszkałego na tej samej ulicy, co ona. Rani mnie to boleśnie. O! gdy bym znał tego Wacka, wyznał bym mu swe cierpienia. Może by ustawił się za mną

i przebłagał ją, zebrząc o odrobinę miłości i serca dla mnie. Redaktorze, wydrukuj ten mój jęk miłosny i radz mi, bo konam z miłości”.

Wydaje mi się, Panie Zenku, że Pan sam sobie zepsuł sprawę. Wahaniem w Ubezpieczalni, (która, jak się okazuje ma swe dobre strony, bo można się tam, leczyć, a także zakochać) p. Marychna była jawnie przychylna. Potem przestała. Dlaczego? Bo musiał ją Pan zrażać swą zazdrością, gdy spotykała się z innymi znajomymi (co jej zawsze wolno), a następnie swoją nieśmiałością.

Skąd mogła wiedzieć, że Pan ją kocha, gdy Pan jej tego nigdy nie powiedział? Dlaczego Pan ma odwagę przeprowadzić rozmowę z p. Wackiem, z góry skazaną na niepowodzenie, upokarzającą i wyraźnie szkodliwą dla Pańskiej sprawy, a brak Panu śmiałości wyznać miłość p. Marychnie?

Niech Pan spróbuje to uczynić, a jeszcze wszystko da się może naprawić.

ZADAMY POWSZECHNYCH ŚWIADCZEN NA ROZBUDOWE FLOTY WOJENNEJ!

Najnowsze
Odcienie
Pudru
z Paryża

FRANCUSKI
KOSMETYK-SPECJALISTA
udziela poniżej
cennych wskazówek

W dziedzinie odeleni pudru — tak jak w dziedzinie kapeluszy i sukien — Paryż dyktuje modę. Dlatego właśnie nowe czarujące odelenie Pudru Tokalon zostały spreprowane przez wybitnego francuskiego kosmetyka-specjaliste.

* Pêche — śliczny, ciepły odelen kwitnącej brzoskwin — ostatni krzyk mody dla blondynek.

* Ocre Nr. 2. — zachwycający odelen dla brunetek, zarówno na dzień jak i na wieczór.

Te ostatnie najmłodniejsze odelen zostały sprowadzone do Polski przez naszego paryskiego kosmetyka-specjaliste. Otrzymać je można tylko w bogatej kolekcji Pudru Tokalon, spreprowanego według oryginalnego francuskiego przepisu znakomitego paryskiego Pudru Tokalon. Jest jeszcze osiem innych prześlicznych odelen, niezwykle żywych i promiennych, dzięki Plance Kremowej, z którą zmieszany jest Puder Tokalon. Dlatego też nawet najciemniejsza i najbardziej bezbarwna cera nabiera blasku i nowego naturalnego koloru. Zadzają u sprzedawcy całej gamy czarujących odeleni Pudru Tokalon.

Wojna gazowa na codzień

Niepokoje przejmują widmo wojny gazowej. Zapominamy jednak, że w życiu codziennym, a zwłaszcza przy pracy, mamy do czynienia z gazami równie niebezpiecznymi, jak bojowe, a często nawet bardziej od nich zdradliwymi.

O jakież to gazy chodzi? Najbardziej niebezpiecznym z nich jest tlenek węgla. Gaz ten, bez barwy, bez woni czai się niespostrzeżenie w domu i w warsztacie pracy. Jest w gazie świetlnym, wchodzi w skład czadu, wydobywającego się z pieców, zawierają go gazy spalinowe samochodu. Już drobne zanieczyszczenie powietrza tlenkiem węgla może wywoływać zatrucie. 1/100 proc. tlenku węgla w powietrzu wywołuje objawy zatrucia, 1/10 proc. grozi śmiercią. Wystarczy na krótko puścić motor w zamkniętym garażu, aby wywołać niebezpieczną dla życia koncentrację tlenku węgla w powietrzu.

Innym gazem o właściwościach trujących, nie mniejszych niż gazy bojowe jest siarkowodor. Spotykamy go najczęściej w kanałach, gdzie powstaje wskutek gnicia substancji organicznych. Jest on sprawcą licznych zatrą robotników przy zstępowaniu do kanałów.

Jednym z niebezpiecznych gazów bojowych na froncie pracy są także t. zw. tlenki azotu. Wydzielają się one zazwyczaj przy pracach z dymiącym kw. azotowym. Są to gazy o działaniu bardzo zdradliwym, gdyż w pierwszej chwili po wchłonięciu tych gazów robotnik nie odczuwa żadnych dolegliwości, a dopiero w kilka godzin poją wia się śmiertelna duszność wywołana obrzękiem płuc.

Spotykamy się czasem przy pracy i z prawdziwymi gazami bojowymi. Należy do nich chlor i fosgen. Ciskawą jest rzeczą, że fosgen w warsztatach pracy powstaje zwykle wskutek rozkładu niektórych związków organicznych używanych w przemyśle (jak np. czterochlorek węgla) pod wpływem światła i temperatury.

Wojna gazowa istnieje więc także na froncie pracy i pochłania ofiary.

1914 **TADEUSZ RYS** 1918

PRZEZ KREW: ELZY

WSTRZASAJĄCA POWIEŚĆ
O WOJNIE BOHATERSTWIE I MIŁOŚCI

Puryszkiewicz rozkazał służbie zanieść ciało Rasputina do piwnicy, i odszukał księcia, który będąc bliski obłędu, oblewał w łazience swą głowę zimną wodą. Książę nie wierzył wciąż, że Rasputin nie żyje. — Puryszkiewicz skłonił go, aby udał się wraz z nim do piwnicy.

Na dole kroki księcia stały się bardziej ostrożne...

Gdy jednak przekroczył próg piwnicy, przekonał się na własne oczy, że Rasputin nie żyje. Puryszkiewicz podbiegł do ciała, leżącego na podłodze i kopnął je no-

— Widzi pan, ta padlina już nie żyje...

— Tak, teraz książę uspokoił się. A jednak stanął obok ciała trupa, spoglądał nań wystraszonymi oczyma, wzrokiem wyrażającym obłęd. Książę jak gdyby czuł, że coś go pociąga do tego trupa...

Powoli zbliżał się do nieruchomego ciała, im jednak był bliżej, tym większe były jego obawy. Oto wydało mu się, że Rasputin otwiera jedno oko, drugie oko... Oto wydało mu się, że twarz Rasputina wykrzywiła się w szatański uśmiech...

Wydało mu się, że słyszy słowa Rasputina:

— Ty głupi Feliksie, zaraz wstanę i pokażę wam wszystkim język... Mnie nie zdołacie zgładzić... O, nie...

A w rzeczywistości, twarz Rasputina była teraz odrażająca: ze skroni jego spływała krew, usta jego były strasznie wykrzywione, oczy na wpół zamknięte, szkliste...

Tylko broda, starannie uczesana nadawała tej twarzy obraz ludzki.

Ale książę był wciąż pod wrażeniem szamotania się z rannym Rasputinem. Nie widział wciąż jeszcze rzeczywistości... Wydawało mu się, że ten trup żyje...

Głowa bolała go, zdawało mu się, że za chwilę mózg jego wyskoczy z czaszki... Bał się wciąż, że ten ranny lew rzuci się na niego... I jak gdyby w obawie przed

tym, podniósł swą gumową łaskę, i na wpół oszalały począł walić, bić, smagać nieruchome ciało Rasputina.

Widowisko to było tak straszne, wstrząsające, że Puryszkiewicz z wstrętu zasłonił sobie dłońmi twarz...

Sądził, że książę naprawdę oszalał, to też po chwili zbliżył się doń i usiłował oderwać go od ciała:

Feliks, co się z panem dzieje... To przecież trup... Niech go pan zostawi w spokoju.

Trudno jednak było oderwać księcia od jego ofiary.

Książę nie tylko sprawiał wrażenie człowieka, który postradał zmysły, ale raczej zwierzęcia, pastwiącego się nad swoją ofiarą. Żaden normalny człowiek nie zdołałby się na tak makabryczny wyczyn.

— Niech się wasza książęca mość uspokoi — szeptał Puryszkiewicz. — Feliks, przecież nie wypada... Oni patrzają...

Oni — to znaczy służba.

Wystraszeni słudzy księcia przyglądali się ze

C
Z
Y
T
A
J
C
I
E

Nowego Sportowca

Jerzy Marten

TAJEMNICA BALU MASKOWEGO

Powieść ze współczesnego życia wielkomięjskiego

Bronka Zatorska, która kochała się do szaleństwa w dyrektorze wielkiego banku, Romanie Jarockim, postanowiła go zdobyć, pomimo, że był żonaty i kochał żonę i w tym celu nawiązała kontakt z bandą przestępców. Banda w podstępny sposób zwała Helene Jarocką, wywiozła ją do Argentyny i sprzedała do domu publicznego. Helena zdołała stamtąd zbiec i po wielu przygodach wróciła do Polski. Jarocki zaś usiłował Bronkę i zamieszkała u niego.

Jarocki był przekonany, że żona rzeczywiście go porzuciła, to też gdy Helena po powrocie do Warszawy zajęła do siebie, wyrzucił ją. Zrozpaczona postanowiła popełnić samobójstwo. Przeszkodził jej w tym powieściopisarz Bartosz, który, będąc wdowcem, powierzył jej opiekę nad swoim dzieckiem.

Bronka, która obawiała się, że Helena mimo wszystko zabierze jej Jarockiego, pocięła bandzie usunąć rywalkę. Banda otruła dziecko Bartosza, a następnie oskarżyła o to Helene, która aresztowana. Jeden tylko Bartosz wierzył, iż Helena jest niewinna i starał się tego dowiedzieć. Gdy Bronka dowiedziała się o tym, postanowiła go unieszkodliwić i nakłoniła bezrobotną Wandę Tokarską do napisania listu do urzędu śledczego, w którym podawała, że jakoby Bartosz upiwszy się, wygadał się przed nią, że polecił Helenie zabić swoje dziecko.

Bartosza aresztowano i przeprowadzono konfrontację między nim a Tokarską, która twierdziła, że właśnie on jest tym mężczyzną, z którym jakoby miała spędzić całą noc.

Bartosz miał wrażenie, że postrada zmysły. Jeśli dotychczas chwilami zakradała się do jego serca wątpliwość i przypuszczał, że może istotnie Helena otruła jego dziecko, to obecnie podejrzenie to całkowicie znikło. Teraz i na niego rzucono straszliwe oszczerstwo.

Ale w jakim celu napał Jarocki tę kobietę? — opowiadającą wyssaną z palca historię? Czy dyrektorowi Jarockiemu zależy wyłącznie na tym, aby skompromitować Bartosza? Nie, idzie mu z pewnością o coś zgoła innego.

— Panie komisarzu, — rzekł Bartosz stanowczym głosem, — oświadczam kategorycznie, że kobieta ta jest przekupiona przez dyrektora Romana Jarockiego. Nie mam więcej nic do powiędzenia. Żadnych dalszych wyjaśnień nie będę składał.

Komisarz ironicznie się uśmiechnął. Kazał wypro-

wadzić Tokarską, a gdy opuściła ona pokój, zwrócił się do Bartosza, który nerwowo gryz dolną wargę.

— Grajmy lepiej w otwarte karty, panie Bartosz. Jest pan przecież inteligentnym człowiekiem, pisarzem, człowiekiem, który dobrze zna życie. Rozumiem pana, został pan usidlony; usidlony przez kobietę. Nie jest pan pierwszy. Niejednego już mężczyźnę usidliła piękna kobieta swoją miłością. Kiedy jest się pijany, często mówi się to, czego nie należy powiedzieć. To samo było z panem. Gdy był pan pijany wyznał pan zupełnie obcej kobiecie całą prawdę.

Komisarz chrząknął, pocierał przez chwilę dłoń, a następnie ciągnął dalej:

— Wygadał się pan przed kobietą, którą widział pan po raz pierwszy w życiu. Będąc zamroczony alkoholem — może się to zdarzyć przecież każdemu — zrzucił pan z serca ciężar, który pana uciskał. A może pan to wszystko pamięta?

— Ale wracajmy do sedna sprawy: Proszę powiedzieć prawdę, czy kobieta, która otruła pańskie dziecko, namawiała pana, aby pan go się pozbył, ponieważ w przeciwnym wypadku — komisarz przerwał na chwilę i spojrzał Bartoszowi prosto w oczy — ponieważ w przeciwnym wypadku nie wyjdzie za pana za mąż?

Na wargach Bartosza pojawił się sarkastyczny uśmiech.

— Jestem więc drugą ofiarą?... Tak, to mi się podobaa... — rzekł potrząsając głową.

— Dlaczego nie odpowiada pan na pytanie, które panu zadałem?

— Nie mam co odpowiedzieć. Gdybym miał odpowiedzieć we właściwy sposób, to musiałbym obić tych wszystkich, którzy uknuli tę wstrząsającą intrygę. A przede wszystkim powinienem był plunąć w twarz dyrektorowi Jarockiemu. Siedząc jednak tutaj, jestem bezsilny. Co mogę powiedzieć panu ponad to, że Helena Jarocka jest bez winy, podobnie jak ja, pan oraz dziecko, które ona rzekomo zgładziła. Panie komisarzu, popełniono tutaj straszliwe przestępstwo, a pan kryje je tym, że kroczy pan po fałszywej drodze. Wie pan, kto zabił moje dziecko? Dyrektor Jarocki!

— Nie zdaje pan sobie wcale sprawy, jak komicznie brzmi pańska obecna długa tyrada. Czy przypuszcza pan choćby przez chwilę, że uwierzę w to, co pan mi chce wmówić? Chciałem z panem grać w otwarte karty. Jestem przekonany, że pał pan ofiarą kobiety o złych instynktach i z tego względu moglibyśmy zastosować wobec pana okoliczności łagodzące. Ale jeśli pan broni zabójczyni pańskiego dziecka, to muszę panu powiedzieć szczerze i otwarcie — komisarz przybrał bardzo poważną minę, że i pan jest również zabójcą dziecka. Istnieje świadek, który słyszał o tym z pańskich ust.

— Jakże to straszne! Jakże straszne! — załamał dłoń Bartosz. — Teraz dopiero stwierdzam, że życie wymyśla tak koszmarnie sytuacje, jakich nie wyprodukuje fantazja najgenialniejszego nawet pisarza powie-

zdumieniem swemu panu, będąc przekonani, że on oszalał.

— Feliksie, proszę się jednak uspokoić — wziął go Puryszkiewicz pod ramię.

Ale książę snadź nie panował wcale nad sobą.

Z niezwykłą zaciętością podnosił i opuszczał gumową łaskę, walił Rasputina po twarz, po głowie, po rękach i po nogach, krzycząc ochryplym, nieswobodnym głosem:

— Żyjesz jeszcze, lotrze? Żyjesz jeszcze?

— Ależ niech się wasza książęca mość uspokoi... — zamiepokoił się Puryszkiewicz nie na żarty stanem księcia...

Ale Jusupow nie widział teraz nikogo przed sobą, nic nie słyszał, był zupełnie pochłonięty swoją czynnością.

Nagle ta egzekucja została przerwana: stało się coś niesamowitego...

Z na wpół otwartych ust Rasputina, po przez które widać było jego potórkłe zęby, wydarł się jęk... Jego prawa powieka otworzyła się, oko dźwignie obróciło się i skierowało się w stronę księcia. Rzekłbyś, że to Rasputin po śmierci tak spogląda na rozjuszonego księcia, tak jak gdyby miał jeszcze zamiar powiedzieć:

— I ty Feliksie, śmiesz tak postępować?

Puryszkiewicz oniemiał, zdębtwił i stanął w miejscu: oto wzrok Rasputina skierował się dwukrotnie w jego stronę...

I trzęszy, spokojny Puryszkiewicz nie mógł tego również pojąć swoim umysłem...

— Nie, to nie jest esłowiek, to wcielenie szatana!

Człowiek ten połknął taką ilość siłanki... Człowiek ten został przestrzelony pięciu kulami, z tego dwie przeszły jego głowę, człowiek ten od godziny spływa krwią, a teraz daje jeszcze oznaki życia.

Puryszkiewicz zrozumiał źródło nieoklepanej nienawiści księcia...

A jęk, który wydarł się z piersi Rasputina, rozwścieczył jeszcze bardziej Jusupowa.

Teraz walił już z taką siłą, że laska gumowa przecinała ze świstem powietrze, Jusupow syczał:

— On żyje, żyje jeszcze!

Puryszkiewicz miał ochotę przyjąć książęciu z pomocą, gdy jednak zobaczył, że powieka Rasputina znowu opadła, i ciało zsznialo, zwrócił się do służby:

— Proszę stąd zabrać jego książęcą mość! Czogo stoicie jak głąby? To obłęd! Zabrać go od trupa...

(Dalszy ciąg jutro).

ści kryminalnych... Może pan mówić, co mu się tylko zwinia podoba... Dla mnie wszystko jest już jasne... Pan dyrektor Roman Jarocki boi się mnie. Wie, że podczas procesu mogą się stać dla niego niebezpieczny. Z tego względu uknuł przeciwko mnie ohydny intrygę, aby mnie w ten sposób unieszkodliwić.

Ale to mu się nie uda, panie komisarzu! — mówił Bartosz, niezwykle wzburzonym głosem. — Zrobię wszystko co leży w mojej mocy, poświęcę cały mój majątek, a zdemaskuję tego lotra. Dopóki serce będzie bić w moich piersiach, będę walczył o to, aby wykazać, że kobieta ta jest niewinna! Nie zrezygnuję z tego! Żadnymi intrygami nie sdoła mnie się od tego odwieść!

Cały ten patos jest mało przekonujący — rzekł z ironią komisarz. — Są to tylko szcze słowa, a ja znajduję się w posiadaniu nagich faktów, dowodów.

— Są to fałszywe dowody, fałszywe fakty! — zawołał Bartosz.

— No, to już wykaże przyszłość. Na ramie jest pan oskarżony o to, że dał pan pozwolenie na zgładzenie własnego dziecka.

— Jest to ohydne oszczerstwo! Jest to krzywdzące do nieba niesprawiedliwość! — Oszukują pana, panie komisarzu! — krzychał Bartosz nie swoim już głosem.

— Niech pan tak nie krzyczy... Histerią nie wiele pan wkoóra...

Ze zdenerwowania Bartosz gryzł wargi. Siedział na krześle i ciężko oddychał.

— Jak widzę, nie można z panem spokojnie rozmawiać — dodał po chwili komisarz i nacisnął guzik dzwonka.

Gdy na progu pokazał się funkcjonariusz, kazał wyprowadzić Bartosza.

Bartosz był przekonany, że go wypuszczą na wolność. Stało się jednak inaczej. Zaprowadzono go z powrotem do celi, a po kilku dniach zgodnie z decyzją sądu śledczego przewieziono do więzienia.

Aresztowanie popularnego powieściopisarza było sensacją dnia. Gazety wiele miejsca poświęcały tej sprawie i różnie ją komentowały, ale wszystkie podkreślały jednogłośnie, że popularny powieściopisarz, którego powieści cieszyły się wielkim powodzeniem, pał ofiarą ładnej, lecz niebezpiecznej kobiety.

Jedna z gazet pisała o tej sprawie w następujący sposób:

„Uwięzienie Stefana Bartosza wskazuje, jaki wpływ może wywrzeć kobieta na życie mężczyzny. Człowiek, który był sławny i zrobił tak wielką karierę, wpadł nagle w sidła pięknej wampirzycy i zgodził się na najstraszniejsze — jak stwierdziło dochodzenie, Stefan Bartosz miał dać przyzwolenie na zgładzenie swojego dziecka.

Należy się spodziewać, że proces przeciwko dzieciobójczyni będzie obfitował w wiele dramatycznych momentów”.

(Dalszy ciąg jutro).

WIADOMOŚCI FILMOWE

Pola Negri przyjechałaby do Polski, ale...

Wywiad z wieloletnim doradcą artystycznym gwiazdy

W skromnej notatce podaliśmy przed kilku dniami wiadomość o wywiadzie, udzielonym przez Polę Negri jednemu z dziennikarzy paryskich, w którym gwiazda, kreśląc swoje plany na przyszłość zapowiedziała przybycie do Warszawy gdzie zamierza zagrać „Dama Kameliowa”.

Wiadomość ta wywołała zrozumiałe zainteresowanie mas zwolenników jej talentu, a zarazem nasunęło intrygujące pytanie: dlaczego gwiazda nie wraca do kraju, lub nie przyjeżdża choćby na gościnne występy? I w czym należy doszukiwać się przyczyn tej dla nikogo niezrozumiałej „separacji” od Ojczyzny?

W poszukiwaniu autoratywnego źródła, skąd można byłoby otrzymać odpowiedź i pewną — zwróciliśmy się do popularnego autora wielu prac publicystycznych z dziedziny filmowej i wieloletniego doradcy artystycznego Poli Negri, dyr. Leopolda Brodzińskiego.

— Pan był doradcą artystycznym Poli Negri przez szereg lat?

— Tak jest, przez 15 lat, począwszy od roku 1913, to jest od pierwszych kroków artystycznych Poli, kiedy święciła w Warszawie nieopisane triomy w „Sumurum”...

— Zna pan więc doskonale jej stosunki osobiste, majątkowe, rodzinne jej charakter i usposobienie.

— Mogę się pochwalić, że znam, jak może nikt inny.

— Kiedy Pola była po raz ostatni w Polsce?

— Ostatni raz w Warszawie było w 1922 roku, a w Bydgoszczy — w 1924 roku

— Czym pan tłumaczy, że Pola przez tyle lat nie przyjeżdżała do kraju? Może brakiem zainteresowania? Może nie tęskniła do Polski, mo że lepiej się czuje na szerokim świecie wśród obcych?...

— O nie, zaprzeczam temu kategorycznie. Pola Negri jest gorącą patriotką. Gdziekolwiek jest — utrzymuje stały kontakt z rodakami, z naszymi władzami dyplomatycznymi i konsularnymi. Otacza się zawsze elementem polskim, nawet służbę na swoim zamku we Francji i w hotelu w Los Angeles, którego jest właścicielką, ma wyłącznie polską...

— Więc czemu nie zawita do kraju?

— Unika spotkania z rodziną... — Więc chodzi po prostu o rodzinę?

— Tak. I o nic więcej.

— Tak jej dokuca?

— O, bardzo. To ludzie, niezający żadnych granic w swoich żądaniach i pretensjach.

— Czyżby Pola, posiadając tak wielki majątek, skąpiła pomocy swoim najbliższym?

— Nie skąpi, ale leby nie dała — wszystkiego za mało. Mogę panu do kładnie wyliczyć, w jaki sposób Pola zabezpieczyła swoją bliższą i dalszą rodzinę. Ciotec Motyczyńskiej kupiła dom w Pruszkowie na ulicy Kleonowej. Ciotec Szozuckiej również kupiła dom w Pruszkowie na ulicy Cedrowej. Wujowi Adamowi Kleczewskiemu (bratu matki, która jest z domu Kleczewska) również kupiła dom w Pruszkowie na szosie Tworowskiej. Bratu ojca, Chalupcowi... — Jak to „Chalupcowi”? Nie Chalupcowi?

— Nie. Właśnie „Chalupcowi” gdyż ojciec Poli był Cyganem.

— Jak to cyganem?

— Po prostu, Cyganem. Takim, co to bieli kotły... Więc bratu ojca kupiła dom w Lipnie. To nie wszystko: ciotec Purkowej - Niezłolowej kupiła ziemię i dom w Brdowie. I mimo tej hojności, Pola nie znajduje spokoju. Ciągłe czegoś od niej chcą. Zdarzały się wypadki, że bliższa i dalsza rodzina pisywała listy z żalami do naszych władz konsularnych, a raz nawet zjechały się dziesiątki stryjenek do Francji. Oto jedyna przyczyna, dla której Pola nie przyjeżdża do Polski.

— Czy sądzi pan, że tym razem przyjeździe, jak to zapowiedziała w wywiadzie, udzielonym pismom francuskim.

— Wątpliwe, choć wszystko przecie jest możliwe.

— Jeszcze jedno pytanie na ten temat: ile słuszności jest w tym, co utrzymują niektórzy, że Pola dlatego nie przyjeżdża do Polski, że się nie spodziewa takiego przyjęcia, takich honorów, na jakie — według jej mniemania zasługuje?

— O ile ja znam Polę, to takie przypuszczenie jest niesłuszne i krzywdzące artystkę, która w gruncie rzeczy jest bardzo skromnego usposobienia. Na dowód, że moje wywody są słuszne, mogę przytoczyć fakt, że kiedy w ubiegłym roku nasi wspólni przyjaciele Zdzitowiecki i Benda byli w Paryżu, i gdy zapytali, czy Pola przyjeździe do Warszawy, artystka od rzekła: „Jeśli moglibyście mi zagwarantować, że będę miała spokój z rodziną wówczas przyjadę i dam koncert na ZASP.”

— Czy Pola Negri jest bardzo bogata?

— Jej majątku ruchomego nie znam. Wiem tylko, że ma wspaniały pałac na Riwierze i 12-o piętrowy dom - hotel w Los Angeles.

Na tym skończyliśmy naszą rozmowę. M. S.

Chaplin o Hitlerze

Znakomity aktor charakterystyczny Ludwik Sempoliński, odtwarzając w Teatrze „All - Baba” niezaginioną kreację aktorską, jako Charlie Chaplin, tak śpiewa w II zwrotce o Hitlerze:

LUDWIK SEMPOLIŃSKI w kapitalnej postaci Chaplina.

Niestety, konkurencja czuwa Ostatnio na mój skromny tron Zazdrośny rywal się wysuwa Konkurent nowy, groźny „on”.

Milczenie me zastąpił wrzaskiem. Mój śmiech przemienić pragnie w strach. Melonik mój mianował kaskiem, Policja też wciąż za nim. A mój wąż, rekwiżyt mój, mój trick Wziął, wypiął go i wszyscy w ryk.

REFREN:

Ten wąsik, ach ten wąsik, Ten wzrok, ten łok, ten „dąsik” Ten kształt, ten gwałt, ta młna To już za długo trwa.

Ten krzyk nad ludu mrowie Ze krew, że gniew — to zdrowie, Titina, ach Titina — to skromna piosnka ma

Ten wąsik, ach ten wąsik Ten wzrok, ten łok, ten „dąsik”. To „jego”, czy Chaplina, Kto więcej świata da?

Świat śmieje się, panowie, Ten śmiech, ten śmiech — to zdrowie Titina, ach Titina — to mądra piosnka ma

Słowa: Mariana Hemara.

Plotki z za kulis ekranu i sceny

POWRÓT BALETU POLSKIEGO Z AMERYKI.

Wrócił już do Warszawy po 18-o dniowym pobycie w Nowym Jorku, Balet Polski.

Balet występował w naszym pawilonie na Wystawie Światowej — codziennie, ciesząc się dużym powodzeniem.

Najwięcej podobały się balety charakterystyczne i folklorystyczne, szczególnie „Harnasie”, „Wesele w Ojcowie”, „Legenda Krakowska” i „Pieśń o ziemi”. Mniej podobały się balety klasyczne. Krytyka nowojorska za rzuciła naszym baletowi, że w sensie techniki nie jest dostatecznie wyrobiony, by móc na terenie Ameryki rywalizować z największymi i najdoskonalszymi zespołami świata.

Jeśli chodzi o sukcesy osobiste, to największym powodzeniem cieszyły się: Wójcikowska (młodzianka córka baletmistrza Wójcikowskiego), Glinkówna i Sławska.

Podobno w połowie lipca Balet wyjeżdża na kilka gościnnych występów do Londynu

JADZIA ANDRZEJEWSKA WYCHODZI ZA MAŻ

W sferach teatralnych krąży pogłoski, że Jadzia Andrzejewska, w czasie gościnnych występów w Częstochowie — zakochała się, i że wkrótce wyjdzie za mąż.

Szczęśliwcem ma być młody, bogaty przemysłowiec z okolic Częstochowy.

ENGELÓWNA JEST TAJEMNICZKA...

Również o Engelównie opowiadają w sferach teatralno - filmowych, że jest o krok od małżeństwa.

Na pytanie, ile w tym prawdy gwiazda odpowiedziała z uśmiechem i tytułem filmu z przed kilku lat: „Każdemu wolno kochać” — Słusznie — odpowiedziałem mi — ale czy to prawda, że pani wychodzi za mąż?

— Może — odpowiedziała wykrętnie i uśmiechnęła się tajemniczo.

KONTREDANS MAŁŻEŃSKI

Pewien młody i popularny operator filmowy, który od niedawna jest w separacji ze swoją byłą ona, a bardzo popularną gwiazdą filmową, poślubi w najbliższym czasie nie mniej popularną w sferach filmowych mi strzynię charakteryzacji.

IRENA EICHLERÓWNA „DAMA KAMELIOWA” Nr. 2

Tak się złożyło, że równocześnie dwie artystki zapragnęły grać „Dama Kameliowa”. Jedną z nich, jak piszemy w innym miejscu jest Pola Negri, drugą — Irena Eichlerówna.

Eichlerówna występuje teraz gościnnie w Teatrze Łódzki

gra w sztuce Rittnera „Wilki w nocy”, poza tym jednak projektuje na zakończenie sezonu letniego wystąpić w tej scenie w „Dama Kameliowej”.

LILI ZIELIŃSKA GRA WE LWOWIE

Pamiętacie Lili Zielińską jako ekranową „Halke”? Zielińska odbywa teraz tournée po prowincji i gra we Lwowie główną rolę w sensacyjnej i aktualnej sztuce Tadeusza Chrzanowskiego „Burza nad Szanghajem”.

Jak wiadomo, Chrzanowski jest mężem gwiazdy.

Czytając „Świat Przygód”

Niemcy protestują...

„Patriotyzm to jeszcze nie wszystko! Nie wolno mi żywić ani nienawiści, ani niechęci wobec nikogo!” powie działa Edith Cavell, pielęgniarka Czerwonego Krzyża, rozstrzelana przez Niemców w Belgii, w roku 1915 za ratowanie rannych Francuzów i Anglików.

Ta kobieta, która nie zmużyła oka wobec kampanii z wycelowanymi w nią karabinami, która dała przykład bohaterstwa tysiącom kobiet, która po święciwszy życie dla swej Ojczyzny, stała się symbolem poświęcenia i ofiary, — ta kobieta odżyje obecnie na ekranach całego świata w pierwszym filmie angielskim, realizowanym w Ameryce przez Herberta Wilcoxa. (Rolę Edith Cavell kreować będzie Anna Neagle i będzie to również pierwsza rola tej artystki w Ameryce).

Film będzie oparty ściśle na historii tej bohaterki. Cały szereg faktów z jej życia zilustrowany zostanie w tym obrazie. Między innymi zobrazowane zostaną wszystkie wysiłki amerykańskiego ambasadora Whiteheada, łącznie z apelem do cesarza

Wilhelma, wysiłki, mające na celu uratowanie życia dzielnej patriotki.

Prasa amerykańska przypomina, że największy sukces jaki Wilcox kiedykolwiek osiągnął, był sukces zdobyty wiele lat temu filmem „Dawn”, również opartym na życiu Miss Cavell. W filmie tym, jeszcze niemym, rolę Edith Cavell grała Sybil Thordike, Film ten w Anglii i we Francji cieszył się ogromnym powodzeniem.

W owym czasie Bernard Shaw, narazając się na gwałtowne ataki prasy niemieckiej, powiedział: „gdym był Niemcem nastawiałbym usilnie na to, by film ten wyświetlany był w każdym niemieckim mieście. Moim zdaniem jest to najpiękniejsza i najpoważniejsza praca jaką kiedykolwiek oglądaliśmy na ekranie”.

Zapowiedź realizacji tego filmu, w wersji dźwiękowej przy dużym budżecie nie wyznaczonym na jego wykonanie wywoła już dziś sprzeciw niemieckiej prasy w Ameryce. Przy dzisiejszym jednak nastawieniu protesty te nie odnoszą skutku, przyczyniając się raczej do jego rozgłosu.

Zjazd gwiazd w Paryżu

Podróż do Europy, w szczególności do Paryża jest punktem honoru i ambicją każdej gwiazdy hollywoodskiej.

Nie być choć raz w Paryżu — to dla „star” o jeden atut wielkości mniej.

To też gwiazdy amerykańskie robią wszystko, by być w Paryżu. Oto teraz w Paryżu znajdują się Marlena Dietrich. Była również, jak piszemy w innym miejscu Mary

Pickford z mężem. Do Europy na „Normandie” przyjechała również do Paryża Myrna Loy. Sonia Henie, która od pewnego czasu bawiła w Londynie, również przyjechała do stolicy świata, gdzie prócz nich znajdują się Gary Cooper...

Wszyscy oni jednak przebywają ściśle „incognito”. Ale co warte to „incognito”, skoro my o nim piszemy. Przed okiem dziennikarza nie się nie zdoła ukryć...

Ciekawostki z całego świata

DOUG FAIRBANKS JUN. ODZNACZONY PRZEZ UNIWERSYTET

Douglas Fairbanks jun. otrzymał w tych dniach dyplom, wykonany w brzoze, jako odznaczenie uniwersytetu nowojorskiego za wysoki poziom gry aktorskiej.

Ceremonia doreczenia dyplomu odbyła się bardzo uroczystie.

DZIESIĘC LAT FILMU DŹWIĘKOWEGO

W tym roku przypada 10-ciu letni jubileusz filmu dźwiękowego. Pionierem „talkiesów” był niezapomniany Al Jolson, bohater filmu „Senny Boy”. Dla upamiętnienia tego jubileuszu jedna z wytwórni amerykańskich za prosiła Jolsona do odtworzenia głównej roli w nowym, wielkim filmie. Partnerami jego będą: Alice Fay i Tyrone Power.

FILMY LOTNICZE

W ciągu m. czerwca r. b. w Rzymie odbył się „Pierwszy światowy Kongres prasy aeronautycznej”. W czasie tego kongresu odbyły się pokazy filmów lotniczych prod. różnych krajów.

Kłopoty Marleny Dietrich

Władze skarbowe Stanów Zjednoczonych, gdy chodzi o ściąganie podatków nie znają pardonu. Są bezwzględni, nieustępliwi. Nie oszczędzają nikogo i w spełnianiu swoich funkcji — nie przebiegają w środkach.

„Ofiara”, jeśli tak się wyrazić można — urzędników skarbowych padła Marlena Dietrich — dosłownie w kilkanaście minut przed odjazdem okrętu „Normandie”, na którym gwiazda udawała się do Europy.

Gorliwość egzekutorów skarbowych spowodowała spóźnienie odejścia okrętu o prawie godzinę.

O co szło? Marlena tłumaczyła się, że wszystkie należne od niej podatki dawno zapłaciła, z tą większą lojalnością, że od pewnego czasu jest obywatelką Stanów Zjednoczonych. Podatek

Pokaz ten miał na celu zarówno demonstrację postępu w dziedzinie lotnictwa cywilnego i wojskowego jak też i ogólną propagandę lotnictwa.

KINO W SZPITALU

Szpitalne amerykańskie wyposażone zostały w wąskotaśmowe aparaty filmowe, których łatwa obsługa nie wymaga specjalnych kwalifikacji operatorskich.

Funkcje te pełni znakomicie pielęgniarki a chorzy korzystają z tej znakomitej rozrywki nie opuszczając łóżek.

Ta piękna inicjatywa powinna znaleźć zastosowanie i u nas.

CO SIĘ DZIEJE Z DANIELLE DARRIEUX?

Piękna aktoreczka francuska Danielle Darrieux, której amerykańska wytwórnia RKO wytoczyła proces za niedotrzymanie kontraktu, filmu je zawzięcie we własnej ojczyźnie, chcąc prawdopodobnie zarobić na odszkodowanie dla Amerykan. Najnowszy obraz Danielle, reżyserowany przez męża jej Henry Decoin'a, nosi tytuł „Battement de coeur”.

dochodowy należał się od niej tylko za rok ubiegły, i ten właśnie uiszcza. W tym roku nie zarobiła nic. Więc czego chcą od niej?

Okazało się, że tu chodzi o podatek od pieniędzy, zarobionych w Anglii. Marlena była niedawno na gościnnych występach w Londynie i tam zarobiła sporo funtów. Od tej więc sumy należy się, według amerykańskiego ustawodawstwa skarbowego — odpowiedni podatek.

Ponieważ w chwili wyjazdu Marlena nie dysponowała potrzebną sumą, a pieniądze, jakie miała, były jej potrzebne na koszty podróży — urzędnicy skarbowi zadowolili się z bowiązaniem Marleny, że natychmiast po powrocie do Ameryki uiszczy pełną sumę.

Tym razem Marlena mogła spokojnie odjechać.

Złodzieje pod kluczem

Policja w Kielcach po dłuższym prowadzeniu wywiadów zatrzymała Melde Władysława i Dudka Stanisława z Częstochowy, którzy w kwietniu br. dokonali kradzieży mieszkaniowej na szkodę Musiała Stanisława.

Złodzieje skradzione przedmioty sprzedali Łukasikowi Janowi, ten zaś Tomaszewskiemu Stanisławowi ze wsi

Zalesie, od którego omawiane rzeczy odebrano.

Złodzieje ci w kwietniu br. okradli i Rondberga Dawida, Niska 20, przy czym skradzione rzeczy sprzedała Kozłowskiej Zofii, Łagąńska 74, od której rzeczy te odebrano.

Ze sportu

Pierwsze zawody pływackie w Kielcach

Dnia 2 lipca urządzone zostały staraniem Ligi Morskiej i Kolonialnej w Kielcach propagandowe zawody pływackie z udziałem najlepszych pływaków Kielc.

Na ogół zawody stały na

zadawalającym poziomie przy czym do wybitniejszych pływaków zaliczyć trzeba Szypnicką Kocińskiego.

Udatnie wypadł i utalentowany skoczek Niesiołowski, zbierając wiele braw. Niesiołowski wykazał się bogatym repertuarem skoków.

Wyniki:

100 mtr. stylem dowolnym panów:

1) Kwacniewski (Ludwików) 1,29,3 min. 2) Łukaszeński (Lechia) 1,30,2 min.

50 mtr. stylem dowolnym panów:

1) Kamiński (Lechia) 34,6 sek. 2) Kwacniewski (Ludwików) 36,6 sek.

50 mtr. stylem klas. panów:

1) Zieliński (Ludwików) 43,9 sek. 2) Domagała (aiest.) 51,6 sekund.

50 mtr. stylem grzbietowym panów:

1) Łukaszeński (Lechia) 45,1 sek. 2) Jarzyński I (Ludwików) 53,8 sek. 3) Banasiński (niest.) 54,6 sek.

50 mtr. stylem kasycznym panów:

1) Szypnicka (niest.) 55,3 sek. 2) „Danuta” (niest.) 58,1 sek.

50 mtr. styl. dowolnym panów:

1) Wodnicka I (zjednoczone)

1,27,5 min., 2) Kossowska (zjednoczone) 1,17,9 min.

Na koniec rozegrano sztafetę 3x50 mtr. stylem zmiennym i biegiem humorystycznym.

Sędziowali pp.: kpt. Martynowski, Wł. Sarnot, Kładt i Wodzinowski. (W. S.)

Drobne ogłoszenia

Do wydzierżawienia

młyn żytni (kupiecki) o 6 par walców, zdolność przemiałowa 120 mtr. na dobę, łącznie z naświetlaczem i światłem elektrycznym. Wiadomość w Administracji „Expressu Codziennego” Kielce, ul. Sienkiewicza 32.

Skrzypce

małe dla 12-letniego chłopca sprzedam. Cena niska. Wiadomość: Kielce, ul. Sienkiewicza 45. Zakład Fryzjerski

Unieważniam

zgubione: książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Kielce wraz z kartą mobilizacyjną oraz dowód osobisty wydany przez Zarząd Miejski w Kielcach i bilet kolejowy wydany przez PKP. Dyrekcję Kolejową Warszawską, wszystko na nazwisko Rakowskiego Wacława urodz. w r. 1906.

Klna kleleckie:

Czwartak Walka z sobowtórem WF. i PW Wiosenne porywy

Palace: Serca uliczników

Casino nieczynne

BAR I RESTAURACJA BRISTOL

Kielce, Sienkiewicza 21 tel. 12-19

Zaprasza dziś na specjalne dania barowe

- Lin a la flaczki 60 gr.
- Wątróbka ciel. po nels. 60 gr.
- Grzyby w śmietanie 60 gr.
- Szab z kapustą 50 gr.
- Bigos firmowy 30 gr.
- Kielbasa smaż. z cebulką 40 gr.

Teny niezmiennione od 1935 r.

Roman Kluźniak i Syn

WARSZTATY MECHANICZNE I ODLEWNIA METALI

Kielce, Bodzentyńska 37. — Telefon 1627.

Budowa maszyn drogowych — Remont maszyn, samochodów i lokomobili
Odlewy w-g modeli lub rysunków.

Sam sobie winien

W zabudowaniach Joska Leśnickiego we wsi Piekoszów, wybuchł pożar, który zniszczył dom mieszkalny, sklep spożywczy umeblowanie, garderobę i bie-

liznę, ogólnej wartości 3500 złotych.

Przyczyna powstała pożaru, nieostrożne obchodzenie się z ogniem.

Spadł z wozu

Dominik Jan, lat 53, zam. we wsi Mazur, gm. Dąbrowa, pow. kieleckiego, będąc w stanie podpijany jechał wozem z trocinami i na ulicy Warszawskiej w

Kielcach spadł z wozu, łamiąc sobie obojczyk,

Dominik został odwieziony do szpitala św. Aleksandra w Kielcach.

Zarząbała sąsiada

W godzinach przedpołudniowych na polach wsi Mikołowice, gm. Secemin, pow. stopnickiego, Marianna Ciacia ze wsi Zwierzyniec na tle nieporozumień majątkowych, przez uderzenie siekierą w głowę, zabiła Górskiego Antoniego lat 68.

Ciacię zatrzymano, przy

czym na jej ubraniu znaleziono wiele śladów krwi.

Czy jesteś już Członkiem L. M. K.

RADIO ODBIORNIKI, GRZEJNIKI ELEKTRYCZNE, ŻELAZKA, KUCHENKI, IMBRYKI I t. p.
w wielkim wyborze do nabycia w sklepie Elektrowni Kielce, ul. Sienkiewicza 59.

Orleża a szkoła

Jak wynika z nowej instrukcji dla Orleż Zw. Strzeleckiego, ta świetnie rozwijająca się organizacja młodzieżowa wkroczy na teren szkół w roku szkolnym 1939-40.

Wiadomość wyżej podaną przyjmą z uznaniem ro-

dzice a uczniowie z radością. Dla kogo nie obcą jest znajomość psychiki młodzieży i kto zapoznał się z naszą kroniką strzelecką, zda sobie sprawę z doniosłości wychowawczej nowego stanu rzeczy.

Cz. O.

Kradzież z mieszkania

Komenda Janina, zam. w Kielcach, przy ul. Kopernika 15, zawiadomiła policję, że niezamknięte okno wszedł do jej mieszkania, skąd

skradł 2 zegarki (jeden złoty i drugi srebrny), łańcuszek złoty, obrączkę złotą i pierścionek z szafirem otoczony brylancikami, ogólnej wartości 690 zł.

SMAK ŚWIEŻYCH OWOCÓW

dają tylko wody sporządzone na

naturalnych sokach owocowych

WŁ. DŁUŻEWSKIEGO W KIELCACH

ananasowa, oranżada, cytrynada, zórawinowa, malinowa, kwas owocowy, witasan.

ORZEŻ WIAJĄCE!

popularne lemoniady owocowa

Z D R O W E!

Przenumerata miesięczna „Kieleckiego Expressu Codziennego” łącznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową w całym kraju 2 zł. 50 gr.

Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetry w 1 szpalcie w tekście str. I-sza 50 gr. za tekstem str. VIII 40 gr., Ogłoszenia drobne 10 za słowo. Ogłoszenia matrymonialne w dziale „drobnych” 20 gr. za słowo. Komunikaty i wzmianki 1 zł. Od wiersza. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.